

ASTERI LASKUTUS DOS Vuosipäivitys 13.3.2000 sisältäen

ohjeita uuteen koneeseen siirtymiseen

Päivityksen asentaminen	2
Jos ohjelmat eivät päivittyneet	4
Laskuun summat markkoina ja euroina	7
(ks. myös sivu 32)	
Tulostetaan yksittäinen euromääräinen lasku	10
Suoritusten kirjaaminen reskontraan	12
Siirtyminen euromääräiseen laskutukseen	13
Käsitteitä ja sanastoa päivitykseen liittyen	18
Laskutuksen siirtäminen uudelle koneelle	20
Kirjoittimista ja kirjoitinmäärityksestä	22
Muistipula	24
Laiteympäristöraportti	24
Muistin vapauttaminen (autoexec.bat, config.sys)	25
Muistinsäästöversio LS19MINI	26
Windows 95 FIN OSR2 HIMEM.SYS	26
Windows 98 FIN himem.sys	26
Windows 2000	26
Pikakuvakkeet Windows 95/98:n työpöydälle	27
Windowsin leikepöydän käyttäminen	28
Esimerkki lomakesovituksesta	30
Postin uusi pakettikortti	32
Laskulomakesovituksen muuttujat	34
Tuoterivikohtainen tiliöintipäiväkiria	45

Atsoft Oy Mäkinen

Malminkaari 21 B	Puh. (09) 351 1122	Päivystykset:	0400 316 088, 0400 505 596
00700 HELSINKI	Fax (09) 351 5532	0500 703730	Internet: http://www.atsoft.fi

Linkeistä lisätietoa

Atsoftin kotisivuilta, osoitteesta <u>www.atsoft.fi</u> löytyvät mm. seuraavat, laskutusohjelmaan liittyvät linkit:

Lisätietoja päivityksestä <u>www.atsoft.fi/lspv2000.htm</u> Neuvoja laiteongelmiin <u>www.atsoft.fi/tietkant.htm</u> Kirjoittimista <u>www.atsoft.fi/kirmaari.htm</u> Uuden koneen ostajalle <u>www.atsoft.fi/uuskoneo.htm</u> Kurssiaikataulu <u>www.atsoft.fi/kurssit.htm</u> Messut, joilla olemme mukana <u>www.atsoft.fi/messut.htm</u>

Asiakassivut

Osoitteesta <u>www.atsoft.fi/asiakas.htm</u> on ladattavissa uusimmat ohjelmaversiot ja lomakesovitukset. Palvelu on käytettävissä vain ylläpitosopimusasiakkaille. Palvelun käyttöön tarvittavat tunnukset saa Atsoftista

Asteri laskutus – Vuosipäivitys 13.3.2000

Päivityksen keskeisenä sisältönä on euron käyttöönotto. Päivityksen asentamisen jälkeen kaikki päivitetyt ohjelmat käyttävät kiinteää euron muuntokerrointa 5.94573.

Asteri Valikon eurolaskin muuntaa rahamäärät markoista euroihin ja takaisin sekä toisinpäin.

Päivityksen asentamisen jälkeen voit jatkaa laskuttamista markoissa vanhaan tapaan ilman erityisiä määrityksiä. Voit tulostaa tarvittaessa yksittäisiä laskuja euroissa, jos laskun saava yritys niin vaatii.

Voit myös siirtyä laskuttamaan yksinomaan euroissa. Euroon siirtyminen on kertaluontoinen tapahtuma, jossa kaikki rahamäärät muunnetaan markoista euroihin (ohjelmakohtaisesti usealla eri ajolla) ja laskulomakesovituksiin ja määritystietoihin tehdään tarvittavat muutokset.

Lisätietoja

Lisätietoja ja viime hetken tiedotteita laskutuksen päivitykseen liittyen löydät laskutuksen vuosipäivityssivuilta, osoitteesta www.atsoft.fi/lspv2000.htm

Ennen asentamista

Harkitse teetkö varmuuskopion nyt levyllä olevasta aineistosta (Varmuuskopioinnin ohjeet löydät ohjekirjasta). Päivityksen asentaminen ei edellytä varmuuskopiointia, koska päivityksessä asennetaan vain uudet ohjelmaversiot. Varmuuskopiointi on kuitenkin syytä tehdä jos et sitä ole hiljattain tehnyt: Varmuuskopiolta on nopeaa palauttaa aineisto, joka on kadonnut esim. laitteistovian tai varkauden takia.

Tarkista että sait seuraavat kolme levykettä ja että levykkeet ovat ehjät (ettei niiden metallisulkija ole taittunut tai muuten vioittunut, jos on, tilaa uudet levykkeet, saat ne veloituksetta): Asteri Valikko – Valikko-ohjelma kovalevylle I/I Asteri Laskutus – Päivitys 13.3.2000 Levy 1/ 2 Asteri Laskutus – Päivitys 13.3.2000 Levy 2/ 2

Päivityksen asentaminen

Kopioi levyjen 1/2 ja 2/2 päähakemistossa olevat ohjelmat C:\ASTERILS hakemistoon. Kopioi valikkolevyn ohjelmat C:\ASTERI hakemistoon.

Levyllä 1/2 on alihakemistoja, joiden sisältö kopioidaan vain tarvittaessa. A:\LSL sisältää laskulomakesovitukset, A:\PRINTER sisältää kirjoitinmääritykset ja A:\KAIKKI sisältää uusasennuksen kaikki parametritiedostot.

Valikkolevy sisältää valikko-ohjelmiston kokonaisuudessaan valikkoruutuineen. <u>Sieltä kopioidaan kuitenkin vain ohjelmat</u> (*.exe:t).

Kopiointiohje päivityksen asentamiseksi

Mahdollisia virheilmoituksia asennuksen aikana:

Korvataanko Kyllä/Ei/kAikki (Overwrite Yes/No/All) ei ole virhe. Ohjelma kysyy lupaa kopioidaanko päälle. Vastaa myöntävästi painamalla A ja Enter.

Lukuvirhe asema A, luetaan, Hylkää, Yritä uudelleen, Virhe? (Data Error reading drive a:) Yleisin syy:levyke on viallinen, tilaa uusi levyke Atsoftista (muita syitä:levyasema on viallinen, levy on huonosti asemassa tai levy on väärää formaattia).

Komento tai tiedostonimi ei kelpaa (Bad command or file name) Olet tehnyt kirjoitusvirheen.

Hakemisto ei kelpaa (Invalid directory). Olet siirtymässä hakemistoon jota ei ole. Olet tehnyt kirjoitusvirheen tai olet eri levyasemassa tai hakemistossa, missä pitäisi olla

Asteri laskutus päivityslevyjen kopiointi

Käynnistä tietokone ja siirry Ms-Dos kehotteeseen, ellet jo ole siellä (Windows 95/98: Valitse *Käynnistä/Ohjelmat/Ms-Dos kehote*, Asteri valikosta pääset Dosiin painamalla F1). Kirjoita komennot:

Mitä näkyy ruudussa	Kirjoita tumma teksti:
C:\>_ tai C:\WINDOWS>_	C:
C:\>_ tai C:\WINDOWS>_	CD \ASTERILS
C:\ASTERILS>_	Laita levy 1/2 asemaan
C:\ASTERILS>_	COPY A:*.EXE
Korvataanko C:LS19.EXE	(Kyllä/Ei/kAikki)?
	A ja paina Enter
4 tiedostoa(a) kopioitu	Ykköslevy on kopioitu,
C:\ASTERILS>_	Vaihda levy 2/2 asemaan
C:\ASTERILS>_	COPY A:*.EXE
Korvataanko C:RES5.EXE	(Kyllä/Ei/kAikki)?
	A ja paina Enter
7 tiedosto(a) kopioitu	Kopiointi on suoritettu

Asteri valikkolevyn kopiointi

Mitä näkyy ruudussa	Kirjoita tummennettu
C:\ASTERILS>_	CD \ASTERI
C:\ASTERI>_	Laita valikkolevy asemaan
C:\ASTERI>_	COPY A:*.EXE
Korvataanko (Kyllä/Ei/k	Aikki)?
	A ja paina Enter
5 tiedosto(a) kopioitu	Kopiointi on suoritettu

Tarkista että kopiointi onnistui käynnistämällä laskujen kirjoittaminen. Katso että ruudun vasemmassa alareunassa oleva ohjelman muuttamispäivämäärän ilmoittava VER: on 13.3.2000 tai myöhäisempi. Tarkista että kaikki muutkin ohjelmat käynnistyvät ja että versiopäiväys on VER:13.3.2000 tai uudempi.

Jos ohjelmat eivät päivittyneet

Jos ohjelmat eivät päivittyneet (versionumero ei muuttunut), voi syy olla jokin seuraavista:

- 1. Ohjelmapäivitykset on kopioitu muualle kuin C:\ASTERILS hakemistoon (tee kopiointi uudestaan huolellisesti edellisen sivun ohjeiden mukaan).
- 2. Valikko käynnistää ohjelmat eri paikasta kuin minne ne on kopioitu (tarkista mistä valikko käynnistää ohjelmat ja kopioi ohjelmapäivitys sinne).
- 3. Jos käytät ohjelmaa tavalla "*Tilitoimistokäyttö/Moniyrityskäyttö kovalevyllä*", jossa ohjelmat ovat C:\ASTERILS hakemistossa ja asiakasyritysten aineisto em. hakemiston alihakemistoissa (esim C:\ASTERILS\ATSOFT), tarkista, että asiakasyrityksen alihakemistoon ei ole kopioitu aiemmin ohjelmatiedostoja (tiedostoja, joiden tarkenne on .EXE). EXE tarkenteisia tiedostoja saa olla vain laskutushakemistossa C:\ASTERILS mutta ei sen alihakemistoissa (esim C:\ASTERILS).
- 4. Jonkin päivityslevyn sisältö ei vastaa tarraa sen päällä (esim. olet saanut kaksi ykköslevyä). Tarkista levykkeiden sisältö. Niiden tulee olla erilainen.
- 5. Kyseinen ohjelma ei sisältynyt tähän päivitykseen. Päivitys sisältää laskutuksen perustoimituksen ohjelmat.

Päivityksen käyttöönotto

Määritykset markkalaskutusta tehtäessä

Käynnistä perustavat määritykset ja valitse "*K* – *Lisää perustavia määrityksiä*" ja siirry kohtaan 57 Rahayk: jossa määritetään laskutuksen rahayksikkö. Vaihtoehtoja on kolme: **1** rahayksikkö on markka, **2** rahayksikkö on euro ja "tyhjä", jolloin rahayksikkö on määrittämätön (toimii kuten ennenkin, mutta ohjelma ei välttämättä osaa muuntaa euromääräisenä syötettyä summaa markoiksi). Määritä rahayksiköksi 1. Tallenna muutokset painamalla F1. Muita määrityksiä ei tarvitse tehdä. Voit jatkaa laskuttamista ja ohjelman käyttöä kuten ennenkin.

Määritykset eurolaskutusta tehtäessä

Siirtyminen euroihin on selvitetty jäljempänä tässä oppaassa.

Laskulomakesovitukset

Esipainetuissa tilisiirtolomakkeissa on omat tilisiirtonsa markka- ja euromääräisille laskuille, jotka poikkeavat värityksen ja tekstien suhteen toisistaan. Lomakkeiden asettelu on samanlainen (samaa laskulomakesovitusta voidaan käyttää riippumatta siitä kummalla rahayksiköllä laskut tulostetaan).

Päivityksen mukana toimitetut laskulomakesovitukset on laadittu Auraprintin lomakkeille 373, 370 ja 320. Lomakesovitukset ovat:

AURA373.LSL	arkki, yläosa painamaton, alaosassa tilisiirto
AURA370.LSL	esipainettu arkkilomake, alaosassa tilisiirto
AURA320.LSL	esipainettu kantoradallinen, alaosassa tilisiirto

Blancolomakkeille on lisäksi omat lomakesovituksensa:

VALKEAPL.LSL Arkkitulostimelle, monta riviä VALKEALA.LSL Arkkitulostimelle, mainostekstillä VALKEAPM.LSL Jatkolomakkeelle, monta riviä VALKEAMA.LSL Jatkolomakkeelle, mainostekstillä

Laskulomakesovitukset ovat päivityslevyllä hakemistossa A:\LSL. Uusi laskulomakesovitus otetaan käyttöön seuraavasti:

- 1. Käynnistä perustavat määritykset ja valitse *I Laskulomakkeen sovitus*.
- Laita A: asemaan laskutuksen päivityslevy 1/2 ja lue lomakesovitus valinnalla Alt L ja antamalla lomakesovituksen nimeksi jokin ylläluetelluista, esim A:\LSL\AURA373.LSL (anna nimen alkuun levyasematunnus ja hakemistopolku).
- 3. Tallenna lomake laskutushakemistoon valinnalla Alt S ja antamalla nimeksi AURA373.LSL (ilman levyasematunnusta ja hakemistopolkua).
- Poistu laskulomakkeen sovituksesta valinnalla Alt Q ja valitse *F – Laskuttajan perustiedot* ja määritä kohtaan 18 valitsemasi laskulomakkeen nimi, esim: 18 Lomake:AURA373

Laskulomakkeen sovittamisesta

Europäivityksen myötä laskutusohjelmaan on tullut uudet muuttujat, joiden avulla laskuun saadaan tulostumaan laskun loppusumma myös vastarahassa.

Koodi	Tulostaa	Selite
195⊥	EUR	Vastarahayksikkö
196 ~~1~~	3050.00 mk	Laskun loppusumma ja rahayksikkö
197≟	MK	Rahayksikkö
198 -	524.00	Laskun loppusumma vastarahassa
199≟	524.00 EURO	Laskun loppusumma vastarahassa ja
		vastarahayksikön tunnus

(6)

Laskun loppusumma markkoina ja euroina

Laskun loppusumma vastarahassa saadaan tulostumaan laskuun muuttujalla 196[⊥]. Määritys tehdään seuraavasti:

- 1. Käynnistä Asteri valikko
- 2. Valitse *B Laskutus* ...
- 3. Valitse G Perustavat määritykset
- 4. Valitse F Laskuttajan perustiedot ja tilastointiohjeet
- 5. Siirry kohtaan 18 LOMAKE
- 6. paina F4
- 7. paina Enter niin kauan, että näet laskun loppusumman tulostavat muuttujat
- 8. Valitse paikka mihin haluat eurot näkyviin (lisää tarvittaessa tyhjä rivi valinnalla *Alt E*, poista tarvittaessa jostain muualta rivi valinnalla *Alt P*)
- 9. Kirjoita laskuun LOPPUSUMMA @199 esimerkiksi:

15. Testaa tulostamalla lasku

Laskuun tuoterivisummat markkoina ja euroina

Laskun loppusumma vastarahassa saadaan tulostumaan laskuun muuttujalla 196 $\pm$.

Tuoterivin käyttämättömiä kenttiä voidaan käyttää tuotteen a hinnan ja rivisumman ilmoittamiseen vastarahassa, jolloin tuoterivillä näkyvät summat sekä koti- että vastarahassa. Tätä tapaa ei voi suositella käytettäväksi ellei siihen ole jotain erityistä syytä tai tarvetta, koska vastarahassa ilmoitetuista yksikköhinnoista lasketun laskun kotirahaksi muunnettu loppusumma saattaa poiketa huomattavastikin kotirahassa lasketun laskun loppusummasta pyöristyseroista johtuvista syistä.

Tuoterivin hinnat vastarahassa saadaan näkyviin määrittämällä perustavat määritykset ohjelman valinnalla K – *Lisää perustavia määrityksiä* kohtaan 58, mitä tuoterivin kenttää käytetään a hinnan ilmoittamiseen vastarahassa ja kohdassa 59 mitä tuoterivin kenttää käytetään rivisumman ilmoittamiseen vastarahassa. Suositeltavat määritykset ovat 5 (yksikkökenttä) ja 1 (toimituspäiväkenttä).

55 PePyTi:
56 ASk.TK:
57 RahaYk:1
58 -a.vry:5
59 -y.vry:1
60 -vry.1:
61 (vara):

Tallenna määritykset valinnalla F1 ja määritä seuraavaksi vastarahakentät näkymään laskun tuoterivillä valitsemalla *M* -*Laskun tuoterivien kenttien määritys ("LAAJA MÄÄRITYS")*. Korjaa kentän 01 TOIM PV selitteeksi YHT EURO ja kentän 05 YKSIKKÖ selitteeksi A EURO ja määritä niille leveydet paperilla ja ruudulla (kohtiin LR ja LP). Määritä myös kenttien tulostuskohta kohdassa JÄRJESTYS RUUDULLA ja JÄRJESTYS PAPERILLA (Alt E tekee tyhjän rivin sille kohdalle missä olet).

ASTER	I LAS	KUTUS LASKUI	JT I	JOTI	ERIV	IEN SA	ROJEN MÄÄRITYS ¦F1	:LEV	YLLE&POIS
		SELITE	LR	$^{\rm LP}$	LL	JÄ	RJESTYS RUUDULLA	JÄ	RJESTYS PAP.
01 TO	IM PV	:YHT EURO	0	12	0	01:2	KOODI	2	KOODI
02 KO	ODI	:KOODI	4	10	7	02:3	NIMIKE	3	NIMIKE
03 NI	MIKE	:NIMIKE	15	30	35	03:4	MÄÄRÄ	4	MÄÄRÄ
04 MÄ	ÄRÄ	:MÄÄRÄ	3	5	5	04:6	A HINTA	6	A HINTA
05 YK	SIKKÖ	A EURO	7	20	0	05 :5	A EURO	7	YHT MK
06 A 1	HINTA	A HINTA	7	10	9	06:7	YHT MK	8	ALE%
07 YH	T MK	:YHT MK	7	12	10	07:8	ALE%	9	ALE MK
08 AL	Е%	:ALE%	2	2	2	08:9	ALE MK	10	YHT MK
09 AL	E MK	:ALE MK	0	0	0	09:10	YHT MK	5	A EURO
10 YH	T MK	:YHT MK	7	12	12	10:11	ALV%	1	YHT EURO
11 AL	V KDI	:ALV%	2	0	4	11:12			
12 AL	V SLI	:	0	0	0	12:13	ALV MK		
13 AL	V MK	:ALV MK	7	0	12	13:14	SIS.ALV		
14 YH	T MK	:SIS.ALV	8	0	14	14:1	YHT EURO		
15 KP	-TILI	:KP-TILI	0	0	4	15 : 15	KP-TILI		

Tallenna määritykset valinnalla F1. Poistu perustavista määrityksistä valinnalla 0 ja käynnistä laskutusohjelma. Laskun tuoterivillä näkyy nyt a hinta sekä markkoina että euroina:

KOOD|NIMIKE|MÄÄ|A HINTA|A EURO|YHT MK|AL|YHT MK|AL|ALV MK1020 ASTERI LASKUTUS12500.00430.122500.002500.0022550.00

A Hinta voidaan syöttää myös suoraan A EURO saraan euroina:

KOOD¦NIMIKE		MÄÄ A	HINTA A EURO	YHT MK	AL YHT	MK	AL ALV	MK
Asennus	sop.muk	1	320					

jolloin ohjelma laskee A hinnan markkoina:

 KOOD|NIMIKE
 |MÄÄ|A HINTA|A EURO
 YHT MK
 |AL|YHT MK
 |AL|ALV MK

 Asennus sop.muk
 1
 1859.95
 320.00
 1859.95
 1859.95
 22
 409.19

Vastarahassa ilmoitettujen rahamäärien tarkoitus on antaa käsitys rahamäärän suuruudesta vastarahassa. Niitä ei kuitenkaan voi käyttää suoraan laskennassa, koska markkoina laskettu rivisumma poikkeaa euroina lasketusta (ks. alla oleva esimerkki). Tästä johtuen laskutusohjelma laskee A EURO kentän rahamäärän muuntamalla A HINTA kentän vastarahaksi ja YHT EURO kentän muuntamalla YHT MK kentän vastarahaksi. YHT EURO kentän summa saattaa poiketa siitä, mikä saataisiin tulokseksi jos laskettaisiin kpl * a hinta euroina verrattuna siihen, että muunnetaan yht mk suoraan euroiksi: Esimerkki: Laskutetaan 20000 kpl 1,12 mk maksavia levykkeitä. A hinta euroina on 19 senttiä (joka takaisin markoiksi muutettuna on 1,10 mk). Rivisummaksi markkoina laskettuna tulee 22.400 mk:

20000 kpl * 1,12 mk = 22400.00 mk (= 3853.87 EURO) 20000 kpl * 0,19 EURO = 3800.00 EURO (=22086.89 mk)

Eroa esimerkissämme syntyi 53.87 euron verran (3853.87-3800.00).

Tulostetaan markkalaskuja

Markkalaskut tulostetaan kuten ennenkin. Laskusta on syytä käydä kuitenkin selkeästi ilmi mitä rahayksikköä lasku on. Lisää tarvittaessa laskulomakesovitukseen rahayksikön ilmoittava muuttuja @197 (joka tulostaa kotirahayksikön, joko mk tai EUR).

Tulostetaan yksittäinen euromääräinen lasku

Yksittäisen euromääräisen laskun tulostamista saatat tarvita jos laskun saaja erityisesti vaatii euromääräistä laskua.

Yksittäisten euromääräisten laskujen tulostaminen edellyttää että laskulomakesovituksessa ei lue kiinteästi MK tai EURO, vaan niiden tilalla on käytetty kotirahayksikön (195 $\pm$) ja vastarahayksikön (197 $\pm$) tulostavaa muuttujaa tai jotain rahayksikköriippumatonta ilmaisua, esim. summa tai yhteensä. Lisäksi tuoterivin kenttien otsakkeissa ei saa lukea MK tai EURO (tulostuisivat virheellisesti laskuun). On myös huomioitava, että euro- ja markkalaskujen tilisiirrot poikkeavat toisistaan. Lomakkeiden asettelu on sama, mutta tilisiirto-osan väritys sekä eräät teksti ovat erilaiset, jolloin euromääräisiä laskuja ei saa tulostaa markkatilisiirron sisältäville laskulomakkeille (tämä ei ole ongelma käytettäessä blancolomaketta).

Kirjoita lasku normaalisti kuten mikä tahansa markkamääräinen lasku, ilmoittaen rahamäärät markkoina (voit tarvittaessa antaa a hinta kenttään rahamäärän euromääräisenä siten, että rahamäärän jälkeen on pieni e –kirjain, jolloin ohjelma muuntaa syöttämäsi rahamäärän markoiksi, esim. kun syötät "**0.19e**" ohjelma muuttaa

(10)

sen muotoon "1.10" edellyttäen, että olet määrittänyt kotirahaksi markan *Perustavat määritykset -> K -> 57 RahaYk:1*).

Tulosta euromääräinen lasku laskutusohjelman valinnalla Ctrl F10. Laskutusohjelma muuttaa kaikki a hinnat markoista euroihin, laskee rivisummat uudestaan ja tulostaa laskun. Reskontraan tallentuu laskun euromääräinen loppusumma muunnettuna takaisin markkoihin (joka saattaa poiketa alkuperäisen laskun loppusummasta, koska kaikki laskutoimitukset suoritettiin käyttäen a hintana euroa).

Asiakaskoodin 8. merkki ilmoittaa millä rahayksiköllä lasku tulostetaan. Määritä perustavat määritykset ohjelman valinnalla *K* -*Lisää perustavia määrityksiä* kohtaan **60 –vry.1:8** ja lisää numero 2 niiden asiakkaiden asiakaskoodin 8. merkiksi, joille tulostetaan lasku euroina.

Asiakaskoodi muodostuu seuraavasti:

merkit 1-4	asiakasnumero väliltä 1000-9999
merkki 5	maksuehtokoodi 1-4
merkit 6-7	rivikohtainen alennusprosentti
merkki 8	missä rahayksikössä lasku tulostetaan (2:euro
	1:markka, muut: kotiraha)
merkki 9	hintaryhmä (jos 3 hintaa käytössä)

Suoritusten kirjaaminen reskontraan

Suoritukset kirjataan reskontraan kuten ennenkin. Mahdollinen pyöristysero kirjataan kassa-alennus/pyöristysero kohtaan. Maksettu summa voidaan syöttää vastarahassa antamalla summan jälkeen vastarahan tunnisteen (esim. Maksettu MK .... **524.75e**), jolloin ohjelma muuntaa syötetyn summan kotirahaksi:

```
      RESKONTRASSA AVOINNA: 69417.70 MK, MAKSETTUJA: 0.00 MK

      Lasku:17

      Asiakas
      :1001
      Juha Mäkinen

      Laskunro
      :000123

      Pvm
      :20.12.1998

      Eräpvm
      :04.01.1998

      Laskun summa:
      3050.00

      tämä (k/e)

      Maksettu MK:
      3050.03

      Alennus/pyöristys
      -0.03

      Maksupäivä
      08.01.1999
```

Suoritusten kirjaus KTL-listan päivitysohjelmalla

Konekielisen tapahtumaluettelon kirjaaminen reskontraan –ohjelma (erillisenä myytävä lisäosa) tunnistaa reskontran rahayksikön laskuttajan perustavista määrityksistä ja KTL-listan rahayksikön jokaisesta erätietueesta. Jos kirjattava aineisto on eri rahayksikössä (esim. euroissa) ohjelma muuntaa eurot markoiksi ennen kirjaamista.

Ohjelma kirjaa enintään kolme penniä erottavat suoritukset maksetuiksi ja erotuksen pyöristyseroksi.

Suurin hyväksytty pyöristysero voidaan muuttaa valinnalla J -Määritä perusasetukset kohdassa 08 SUURIN EUROMUUNNOSPYÖRISTYS:

(12)

Siirtyminen euromääräiseen laskutukseen

Yrityksessäsi on varmaankin päätetty jo euroon siirtymisen ajankohdasta. Vaikka ajankohta ei vielä olisikaan lähellä, tutustu kuitenkin toimenpiteisiin, joita laskutusohjelmalla tulee tehdä, siirryttäessä euromääräiseen laskutukseen.

Siirtyminen euroihin on tehtävä tämän hetken tietojen mukaan viimeistään 1.1.2002.

Huomioitavaa

Siirtyminen euromääräiseen laskutukseen tehdään kuukauden vaihtuessa ennen kuin on aloitettu laskujen tekeminen uudelle kuukaudelle.

Laskutusohjelman tallentamiin tilastoihin ei tallennu tietoa siitä, mitä rahayksikköä rahamäärät ovat. Ennen euromääräiseen laskutukseen siirtymistä kaikki käytössä olevat reskontratiedostot, tilastot sekä tuotekortiston hintatiedot on muunnettava markoista euroihin (vanhoja tilastoja, joita ei enää täydennetä ei ole välttämätöntä muuntaa, riittää että aktiivinen aineisto muunnetaan). Lisäksi laskutuksen tallentamat "lokitiedostot" (laskutuslista ja käteismyyntilista) on tulostettava ja poistettava.

Euromääräisille laskuille on oma tilisiirtonsa, markkatilisiirroille ei saa tulostaa euromääräisiä laskuja. Jos tulostat laskut tilisiirtolomakkeille, joudut hankkimaan eurotilisiirtolomakkeita sekä tekemään lomakesovituksen näille lomakkeille (tai tarkistamaan nykyistä lomakesovitustasi). Blancolomakkeelle tai muulle tilisiirrottomalle lomakkeelle voit tulostaa myös euromääräisiä laskuja edellyttäen, että laskusta käy selkeästi ilmi kumpaa rahayksikköä lasku on.

Laskun maksutiedot sisältävän pankkiviivakoodin versionumero ilmoittaa kumpaa rahayksikköä, markkaa vai euroa, laskun rahamäärä on.

Varmuuskopioi markkamääräinen aineisto

Ensimmäinen toimenpide euromääräiseen laskutukseen siirryttäessä on tehdä varmuuskopio olemassa olevasta aineistosta levykkeille. Varmuuskopiolta on sitten helppo palauttaa aineisto, jos jokin menee vikaan muutostyössä.

Varaa käyttöösi riittävä määrä tyhjiä formatoituja levykkeitä. Tarvittavien levykkeiden määrä riippuu laskutushakemistossa olevien tiedostojen määrästä ja koosta, tarve lienee 2 – 10 levykkeen välillä.

Käynnistä Asteri valikko ja siirry laskutuksen valikkoon. Avaa valikkorivi (Alt M) ja valitse Tiedosto | Varmuuskopiointi (painamalla kaksi kertaa NuoliAlas -näppäintä):

```
VARMUUSKOPIOINTI - TALLENNETAAN VARMUUSKOPIO
1 MISTÄ KOPIOIDAAN . C:\ASTERILS
2 MINNE KOPIOIDAAN . A:
3 OHJELMAT (EXE,COM) E
4 ALIHAKEMISTOT .... K
```

Hyväksy ohjelman tarjoamat ehdotukset ja aloita varmuuskopiointi valinnalla F1. Kun levyke on kopioitunut, ota se pois asemasta ja kirjoitussuojaa se avaamalla levykkeen pikku ikkunan peittävä muovinen kirjoitussuoja.

Tulosta laskutuslista ja käteismyyntilista

Laskutusohjelma tallentaa laskun tiedot laskutuslistaan, joka tulostetaan ja poistetaan yleensä laskuttamisen lopuksi. Jos et ole listaa tulostanut ja poistanut, tee se nyt: Käynnistä laskutusohjelma ja poistu sieltä. Jos ohjelma kysyy "*Tulostetaanko laskutuslista* (K/E)", niin tulosta se vastaamalla K ja tulostamisen jälkeen ohjelman kysyessä "*Poistetaanko laskutuslista* (K/E)" poista se vastaamalla K. Edelleen, jos laskutusohjelma kysyy vastaavat kysymykset käteismyyntilistasta, tulosta ja poista se.

Mikäli ohjelma ei kysy *Tulostetaanko laskutuslista* on se edellisellä kerralla jo tulostettu ja poistettu eikä sitä näin ollen nyt voi poistaa.

Muutokset perustaviin määrityksiin

Käynnistä perustavat määritykset –ohjelma ja tee seuraavat tarkastukset ja muutokset:

Muuta mk ja markkaa –sanojen tilalle EURO

Muuta seuraavissa valinnoissa olevat markkamääräiset viittaukset euroiksi tai rahayksikköä ilmoittamattomiksi (esim. YHT MK tilalle sana YHT EURO tai YHTEENSÄ):

C - Tuotekortiston kenttien tiedot (ASTERIKO.OMA)

D - Lähetteen kirjoitus/Varastoon laskuttaminen kentät

E - Laskun tuoterivin selitteet, leveydet ruudulla ja paperilla (tai jos olet muuttanut laskun tuoterivien järjestystä ruudulla niin käytä valintaa M - Laskun tuoterivien kenttien määritys) *G - Mainosteksti*

- J ALV-erittelyn kenttien tiedot
- O Laskutuslistan määritys
- P Käteismyyntilistan määritys

F - Laskuttajan perustiedot ja tilastointiohjeet

Valitse F - Laskuttajan perustiedot ja tilastointiohjeet ja poista penninpyöristys kohdasta 31 Pennin pyör: (mikäli senttejä ei pyöristetä).

Tarkista nykyinen laskulomakesovitus tai ota kokonaan uusi lomakesovitus käyttöön kappaleen *Laskulomakesovitukset* (sivu 6) mukaan.

Lomakesovituksen tarkastamiseksi siirry kohtaan 18 Lomake ja paina F4 jolloin pääset muokkaamaan laskulomakesovitusta. Muuta sovituksessa lukevat mk ja markkaa –sanojen tilalle EURO (tai muuttuja @197). Tallenna korjattu lomakesovitus valinnalla Alt S samalla nimellä vanhan päälle ja poistu lomakkeen sovituksesta valinnalla Alt Q. Tallenna perustiedot valinnalla F1. Tai jos vaihdat laskulomakesovitusta, lue tarvittaessa päivityslevyltä uusi lomakesovitus kappaleen *Uudet laskulomakesovitukset* (sivu 6) ohjeiden mukaan.

K - Lisää perustavia määrityksiä (OMATLISA.OMA)

Valitse *K - Lisää perustavia määrityksiä* ja määritä kohtaan 57 RahaYk **: 2**. Tarkista myös kohtien 58-60 mielekkyys. Käy läpi muutkin kohdat ja tarkista tarvitsevatko ne muutosta. Tallenna muutokset valinnalla F1.

Muutokset muihin lomakesovituksiin

Päivityksen mukana toimitetaan uudet lomakesovitukset, jotka soveltuvat käytettäväksi sekä markka- että euromääräisessä laskutuksessa. Voit ottaa nämä sovitukset käyttöön kopioimalla *Asteri Laskutus päivityslevy 1/2:n* alihakemiston *LSL* laskutuksen hakemistoon. Tällöin uudet lomakesovitukset kopioituvat vanhojen päälle ja vanhoihin lomakkeisiin tehdyt muutokset häviävät.

Jos olet valmis ottamaan uudet lomakesovitukset käyttöön, siirry Ms-Dos kehotteeseen ja kopioi ne päivityslevyltä toimi seuraavasti:

Mitä näkyy ruudussa	Kirjoita tummennettu
C:\>_ tai C:\WINDOWS>_	Laita Laskutus Päivitys 1/2
	levy asemaan
C:\>_ tai C:\WINDOWS>_	A:
A:\>	CD LSL
A:\LSL>_	C:
C:\>_ tai C:\WINDOWS>_	CD \ASTERILS
C:\ASTERILS>_	COPY A:*.LS?
Korvataanko (Kyllä/Ei/k	Aikki)
	A ja paina Enter
8 tiedosto(a) kopioitu	Kopiointi on suoritettu

Jos et halua kopioida uusia lomakkeita vaan muokata vanhoja, toimi seuraavasti:

(16)

Valitse valinta *I - Laskulomakkeen sovitus, tekstitiedoston käsittely.* Tarkista löytyykö seuraavista lomakesovituksista markkaviittauksia. Jos löytyy, muuta sanan tilalle EURO:

KATEIS.LSL	Kuitti
KORKOLS.LSL	Korkolasku
KORKOLS.LS1	Korkolaskun alkava (ensimmäinen)
KORKOLS.LS2	Korkolaskun jatkava (välissä oleva)
KORKOLS.LS3	Korkolaskun päättävä (viimeinen)
KUORMA.LSL	Kuormakirja/lähete
LOPPUPS.LSL	Laskutuksen lopuksi tulostuva tilisiirto
RES5PS.LSL	Reskontran Karhutilisiirto
TILIOTE.LSL	Reskontran tiliote
TILIOTE.LS1	Alkava tiliote (ensimmäinen)
TILIOTE.LS2	Jatkava tiliote (välissä olevat)
TILIOTE.LS3	Päättävä tiliote (viimeinen)

Lue lomakesovitus valinnalla Alt L ja anna lomakesovituksen nimi. Tarkista löytyykö markkaviittauksia (sanaa mk, markkaa, markka) ja muuta tilalle sana EURO. Jos muutit lomakesovitusta, tallenna se valinnalla Alt S samalle nimelle vanhan päälle. Lue seuraavat lomakesovitukset ja tarkasta ne vastaavasti.

Kun olet käynyt läpi lomakesovitukset, poistu lomakesovituksesta (Alt Q) ja perustavista määrityksistä (0).

Muunna tuotekortiston rahamäärät euroiksi

Käynnistä tuotekortisto ja lue tuotekortisto käsittelyyn. Muuta hinnat markoista euroihin valinnalla Muokkaa | Muuta tietoa ja valitse J - Markat euroiksi ja anna muutettavaksi tiedoksi **6** (hinta). Jos tuotekortistossa on muita markkamääräkenttiä käytössä (esim. myyty mk tai ostohinta), muuta ne vastaavasti euroiksi.

Tallenna tekemäsi muutokset valinnalla *Alt S* samalla nimellä vanhan päälle ja poistu ohjelmasta.

Muunna reskontra (avoimet laskut) euroiksi (res5)

Käynnistä myyntireskontra ja muuta avoimet laskut euroiksi valinnalla Alt M. Tallenna muutokset valinnalla Alt S.

Muunna korkolaskutus (maksetut laskut) euroiksi (yk3)

Muunna ne maksettujen laskujen tiedostot markoista euroihin, joista aiot vielä tulostaa korkolaskut. Niitä maksettujen laskujen tiedostoja, joista olet jo tulostanut korkolaskut, ei tarvitse muuttaa euroiksi (korkolaskut kannattanee tulostaa ennen euromuutosten tekemistä).

Käynnistä korkolaskutus ja lue maksettujen laskujen tiedosto käsittelyyn. Muuta aineisto euroiksi valinnalla Alt M ja tallenna muutokset valinnalla Alt S samalla nimellä vanhan päälle.

Käsitteitä ja sanastoa päivitykseen liittyen

€	Euron merkki. Koska Euron merkkiä ei ole kaikissa tietojärjestelmissä, voidaan euro merkitä joko pienellä e kirjaimella tai sanalla EURO.
EUR	Eurovaluutan ISO-koodi, jonka vastine markkaa käytettäessä on FIM
EURO	euron lyhenne, vastine markkaa käytettäessä on mk
Kantorata	Jatkolomake, jolle varsinainen lomake (esim. lasku) on liimattu yläreunastaan.
Kotiraha	Se rahayksikkö (markka tai euro), jolla laskutus tehdään.
Ms-Dos kehote	Windowsista käynnistetty ohjelma, joka jäljittelee Ms-Dosia ja näkyy Windowsille yhtenä ohjelmana. Windowsin lisäksi käynnissä voi olla muitakin ohjelmia, mikä saattaa johtaa joihinkin ristiriitoihin ohjelmien välillä. Ms-Dos kehote käynnistetään valitsemalla <i>Käynnistä/Ohjelmat/Ms-Dos-kehote</i> .

(18)

Ms-Dos tila	Tietokone on käynnistetty siten, ettei Windows ole lainkaan käynnissä. Eräistä ongelmista päästään eroon käynnistämällä tietokone Ms-Dos tilaan. Ms- Dos tila käynnistetään valitsemalla <i>Käynnistä/Sammuta/Käynnistä uudelleen MS-DOS-</i> <i>tilassa</i> .
Muuntoero	Markkamäärän muuntamisesta euroiksi ja takaisin markoiksi syntyvä ero alkuperäisen ja kahdesti muunnetun rahamäärän välillä. Voi olla enintään 3 pennin suuruinen
Muuntokerroin	Ilmoittaa markan ja euron välisen suhteen. Eurot saadaan jakamalla markat muuntokertoimella ja markat kertomalla eurot muuntokertoimella. Muuntokertoimen arvo on 5.94573 .
Oletushakemist	o Se hakemisto, minne tiedostot tallentuvat ja mistä ne luetaan, jos tiedostonimen alkuun ei ole määritetty levyasematunnusta tai hakemistopolkua.
Rahayksikkö	Laskentayksikkö, joko markka tai euro.
Sentti	Euron sadasosa. Yksi euro jakaantuu sataan senttiin. Yksi euro jakaantuu muuntokertoimen ilmoittamaan määrään markkoja.
Tiliraha	Se rahayksikkö (markka tai euro), jossa pankkitilillä oleva rahamäärä ilmaistaan.
Valuutta	1.1.1999 alkaen euro on ollut Suomen virallinen valuutta. Markka on euron ilmentymä.
Vastaraha	Markkoja käytettäessä euro, euroja käytettäessä markka.

Laskutuksen siirtäminen uudelle koneelle

Laskutuksen siirtäminen uudelle koneelle tapahtuu seuraavasti:

- 1. Asenna päivitys uudelle koneelle seuraavan luvun ohjeiden mukaisesti
- 2. Kopioi vanhan koneen C:\ASTERILS hakemisto mahdollisine alihakemistoineen uudelle koneelle C:\ASTERILS hakemistoon. Älä kuitenkaan kopioi ohjelmia (EXE tarkenteisia tiedostoja).
- 3. Jos käytät laskutusta tavalla "moniyrityskäyttö kovalevyllä", lisää uuden koneen C:\AUTOEXEC.BAT tiedostoon viimeiseksi riviksi määritys:

```
PATH = %PATH%;C:\;ASTERILS
```

4. Optimoi tarvittaessa uuden koneen muisti (ks. luku "jos muisti loppuu").

Artikkeliin liittyviä linkkejä Atsoftin kotisivuilta:

Dos ohjelmat uuteen koneeseen: www.atsoft.fi/uusdkone.htm

Laskutuksen varmuuskopiointi: www.atsoft.fi/lsvarmkop.htm

Windows 98 ja Dos: www.atsoft.fi/tietkant.htm#win98

Asentaminen uudelle koneelle (ensiasennus)

Laskutuksen päivitys sisältää täydellisen toimituksen ohjelmineen ja parametritiedostoineen. Asteri laskutus voidaan asentaa uuteen koneeseen päivityslevyiltä seuraavan ohjeen mukaisesti:

Siirry Ms-Dos kehotteeseen ja kirjoita tummennettu:

Mitä näkyy ruudussa	Kirjoita tummennettu
C:\>_ tai C:\WINDOWS>_	C:
C:>_ tai C:\WINDOWS>_	CD \
C:\>_	MD ASTERILS
jos ruudulle tulostuu Hakemist	co on jo olemassa,on
tähän koneeseen mahdollisesti as	sennettu laskutus. Älä kopioi
parametritiedostoja (hakemistoa	\kaikki) ellet halua koneessa
nyt olevien määritysten katoavan	1.
C:/>_	CD ASTERILS
C:\ASTERILS>_	Laita asemaan <i>laskutuksen</i>
	päivityslevy 1/2
C:\ASTERILS>_	COPY A:*.EXE
x tiedosto(a) kopioitu	Kopioi parametritiedostot
C:\ASTERILS>_	COPY A:\KAIKKI*.*
x tiedosto(a) kopioitu	Vaihda asemaan
	Päivityslevy 2/2
C:\ASTERILS>_	COPY A:*.EXE
x tiedosto(a) kopioitu	Kopiointi on suoritettu

Asteri valikon täydellinen asennus

Laita Asteri valikko —levy asemaan ja kirjoita tummennettu:

Mitä näkyy ruudussa	Kirjoita tummennettu
C:\ASTERILS>_	C:
C:\ASTERILS>_	CD \
C:\>_	A:
A:\>_	KOVOLLE

ja seuraa asennusohjelman ohjeita.

Kirjoittimista

Uusissa myytävissä kirjoittimissa ei välttämättä ole lainkaan tukea Dos-tulostukselle, joten niillä ei voi tulostaa lainkaan Dos ohjelmista (esim. Canon BJC 2000). Osalla kirjoittimista voi tulostaa Dos ohjelmilla vain Windowsin Dos-ikkunasta, muttei lainkaan Ms-Dos tilasta (esim. Hp DeskJet 720c).

Dos ohjelmien kannalta paras kirjoitin on sellainen, jolla voi tulostaa suoraan Ms-Dos tilasta (ilman että Windows on taustalla käynnissä).

Lisätietoja kirjoittimista saat artikkeleista: Ohjeita uuden koneen ostajalle, osoitteessa www.atsoft.fi/uuskoneo.htm sekä Kirjoitinmääritykset Asteri Dos ohjelmiin osoitteessa www.atsoft.fi/kirmaari.htm

Kirjoitinmääritys

Asteri ohjelman mukana olevalla kirjoitinmääritysohjelmalla määritetään kirjoittimen asetus- ja nollauskäskyt sekä ääkkösten (åäöÅÄÖ) ASCII koodit (ääkkösten tulostuminen edellyttää, että ne löytyvät kirjoittimien merkistöstä.)

Asteri ohjelma hakee kirjoitinmääritystä seuraavassa järjestyksessä käyttäen ensimmäistä löytyvää:

- 1. Oletushakemistosta (esim. moniyrityskäytössä asiakasyrityksen alihakemistosta tai levykkeeltä)
- 2. Alihakemiston, jossa ollaan ensimmäisestä hakemistosta, esim C:\ASTERILS\ASSI haetaan C:\ASTERILS tai C:\ASTERILS\ASSI\93 haetaan C:\ASTERILS
   C:\ASTERILS ei haeta kuitenkaan juuresta

3. Ohjelmalle kiinteästi määritetystä hakemistosta \ASTERILS tai jos oletushakemistona on A: tai B: asema niin, C:\ASTERILS hakemistosta, esim.

A:	haetaan C:\ASTERILS tai
C:\LASKUTUS	haetaan C:\ASTERILS
\ASTERI hakemistos	sta tai jos ollaan A: tai B: asemassa, esim
A:	haetaan C:\ASTERI tai

D:\LASKUTUS haetaan \ASTERI

4.

Tehtäessä kirjoitinmäärityksiä moniyrityskäyttöön riittää että kirjoitinmääritys tehdään C:\ASTERILS hakemistoon (käyttämällä Asteri valikon alivalikon *B-Laskutus* valintaa *Kirjoittimen määritys*). Asiakasyritysten alihakemistoihin tai levykkeille ei kirjoitinmääritystä pidä tehdä kuin silloin, jos ao. asiakas tarvitsee poikkeavaa määritystä.

Jos muisti loppuu

Asteri laskutus toimii sitä paremmin, mitä enemmän sillä on vapaata perusmuistia käytettävissä. Dos ohjelmat kykenevät käyttämään vain 640 kt muistia tietokoneen muistin määrästä riipumatta. Osan Dos muistista vie komentotulkki ja loppu on laiteohjainten ja sovellusten käytettävissä.

Ohjelmat kärsivät muistipulasta jos ohjelma ilmoittaa "muistipula" tai "Pulma:out of memory".

Muistipulaan on kolmen kohdan ratkaisu:

- 1. Poistetaan tarpeettomat laiteajurit ja residenttiohjelmat.
- 2. Otetaan ylämuisti käyttöön ja ladataan jäljellejääneet laiteajurit ja residenttiohjelmat ylämuistiin.
- 3. Käytetään ohjelmien muistinsäästöversioita: ohjelmia, joista on karsittu eräitä muistia kuluttavia, mutta useimmille käyttäjille tarpeettomia osia pois.

Laiteympäristöraportti

Ensimmäinen toimenpide muistipulan ratkaisemiseksi on tulostaa laiteympäristöraportti.

Laiteympäristöraportti antaa tietoja laitteistosi käynnistystiedostoista, muistinkulutuksesta, ohjelmaversioista ja Asteri ohjelmissa sattuneista virheistä.

Käynnistä laiteraportti Asteri valikosta (*Alt M | Ympäristö | laiteraportti*) tai jos sitä ei muistipulan vuoksi voi ajaa, niin käynnistä C:\ASTERI valikosta laiterap.exe kirjoittamalla:

C: CD \ASTERI LAITERAP

Ja valitse valinta A – Laiteympäristöraportti.

(24)

Muistin vapauttaminen

Windows 95/98 käyttöjärjestelmässä helppo tapa ratkaista muistipula on käynnistää ohjelmat *Asteri yritysohjelmat Ms-Dos tilassa* pikakuvakkeella (ks. Sivu 23). Pikakuvake sisältää valmiit muutokset käynnistystiedostoihin muistin vapauttamiseksi. Toinen vaihtoehto on muuttaa käynnistystiedostoja.

Käynnistystietojen muuttaminen vaatii mikroihin perehtyneen henkilön tekemään muutokset. Atsoftin kotisivuilta, osoitteesta www.atsoft.fi/tietkant.htm löytyy tarkempia muistin vapauttamista käsitteleviä artikkeleita.

Muistipula ratkaistaan siten, että alkuperäisten käynnistystiedostojen (autoexec.bat ja config.sys) komennot otetaan pois käytöstä lisäämällä sana REM niiden eteen ja tiedostojen alkuun lisätään alla olevat rivit siten, että ne ovat ainoita suoritettavia rivejä.

Yleensä koneissa ei ole otettu ylämuistia käyttöön. Ylämuisti otetaan käyttöön lisäämällä CONFIG.SYS tiedoston alkuun ensimmäisiksi riveiksi esitetyssä järjestyksessä tarkalleen näin kirjoitetut kolme riviä:

CONFIG.SYS:

```
DEVICE=C:\WINDOWS\HIMEM.SYS
DEVICE=C:\WINDOWS\EMM386.EXE NOEMS
DOS=HIGH,UMB
FILESHIGH=20
BUFFERSHIGH=30
```

Autoexec.bat tiedoston määrityksiksi riittävät alla olevat kolme riviä, muut tiedostossa olevat rivit ovat yleensä turhia.

AUTOEXEC.BAT:

```
@ECHO OFF
LH KEYB SU,,C:\WINDOWS\COMMAND\KEYBOARD.SYS
PATH=C:\WINDOWS;C:\WINDOWS\COMMAND;C:\;
```

Laskutuksen muistinsäästöversio LS19MINI

Muistin käydessä vähiin voit siirtyä käyttämään laskutuksen muistinsäästöversiota seuraavasti:

Mitä näkyy ruudussa Kirjoita tummennettuC:\WINDOWS>_CD \ASTERILSC:\ASTERILS>COPY LS19.EXE LS19ISO.EXEC:\ASTERILS>COPY LS19MINI.EXE LS19.EXEKorvataanko LS19.EXE (Kyllä/Ei/kAikki)A1 tiedosto(a) kopioitu

Käynnistä laskutus ja tarkista, että ohjelmaversion ilmoittava VER: on muuttunut MINIVER:13.3.2000 -merkinnäksi

Windows 95 FIN OSR2 HIMEM.SYS

Eräissä suomenkielisissä Windows 95 koneissa ylämuistin käyttöönotto suurentaa HIMEM.SYS tiedoston koon ohjelmointivirheen vuoksi 44 kt:un (normaalisti 1 kt).

HIMEM.SYS:in viemä tila pienennetään takaisin 1 kt:un ajamalla **iosysfin.exe** niminen korjausohjelma, joka on saatavilla Microsoftilta, puh. 09-525 502 500.

Aihetta käsittelevä artikkeli ja linkki em. tiedostoon löytyy Atsoftin kotisivuilta, osoitteesta www.atsoft.fi/iosysfin.htm

Windows 98 FIN himem.sys

Eräissä Windows 98:n suomenkielisissä versioissa ylämuistin käyttöönotto suurentaa HIMEM.SYS tiedoston 46 kt:un (normaalisti 1 kt).

HIMEM.SYS:in viemän tilan pienentämiseksi 1 kt:un on saatavilla korjausohjelma ("*winboot.sys*") Microsoftilta, puh. 09-525 502 500.

Aihetta käsittelevä artikkeli löytyy Atsoftin kotisivuilta, osoitteesta www.atsoft.fi/asin98.htm.

Windows 2000

Ohjeet Windows 2000 käyttöjärjestelmään liittyen löytyvät artikkeleista "Asteri Ohjelmat Windows 2000 käyttöjärjestelmässä -

FAQ" osoitteesta www.atsoft.fi/asinw2k.htm

(26)

Pikakuvakkeet Windows 95/98:n työpöydälle

Asteri valikon asennus kopioi Windows 95/98:n työpöydälle kaksi pikakuvaketta, joista Asteri ohjelmat saadaan käyntiin:

Asteri yritysohjelmat Ms-Dos tilassa –pikakuvake käynnistää tietokoneen uudestaan lataamatta Windowsia. Lisäksi pikakuvake vapauttaa mahdollisimman paljon Dosin perusmuistia ohjelmien käyttöön. Tämä tila on erityisen hyödyllinen jos kirjoittimen tulostus katkeilee tai jos koneessa on muistipula (Out-of-memory).

Pikakuvakkeet voi lisätä työpöydällesi myös seuraavasti:

- Pienennä kaikki ikkunat napsauttamalla ohjelman oikeassa yläkulmassa olevaa – -painiketta niin, että lopulta ruudulla näkyy Windowsin työpöytä (se taustakuva jossa ovat mm. *Oma tietokone* ja *roskakori*).
- 2. Laita Asteri valikko Päivitys –levy asemaan
- 3. Valitse III Käynnistä | Suorita
- 4. Kirjoita Avaa: kohtaan A: ja paina Enter
- 5. Napsauta avautuneesta "*3 1/2 tuuman levyke*" –ikkunan □ painiketta niin että myös työpöytää on näkyvissä.
- 6. Raahaa "3 1/2 tuuman levyke" –ikkunasta Asteri yritysohjelmat pikakuvake työpöydälle (Vie hiirikohdistin Asteri yritysohjelmat pikakuvake tekstin päälle, paina vasemmanpuoleinen hiiripainike alas ja pidä se alas painettuna ja siirrä hiirikohdistin työpöydälle tyhjään kohtaan ja vapauta hiiripainike jolloin pikakuvake kopioidaan työpöydälle. Kopioi samalla tavalla Asteri Yritysohjelmat Ms-Dos tilassa pikakuvake).
- 7. Poista *Asteri Valikko* levy asemasta ja kokeile pikakuvakkeiden toimintaa.

Windowsin leikepöydän käyttäminen

Ajettaessa Asteri ohjelmia Windowsin alaisuudessa, lyhyet tulosteet voidaan ohjata kirjoittimen sijaan ruudulle ja sitä kautta Windowsin leikepöydälle tai suoraan leikepöydälle. Lisäksi asiakas- ja tuotekortistossa on liittymät Windowsin leikepöydälle (*Muokkaa* | *Leikepöydälle* ja *Muokkaa* | *Leikepöydältä*). Näitä toimintoja käyttäen voidaan tietoja siirtää esimerkiksi Wordiin tai Exceliin.

Esimerkki 1: Siirretään tuotekortisto Exceliin

Käynnistä tuotekortisto-ohjelma ja lue tuotekortisto käsittelyyn. Valitse Alt K (*Muokkaa*) ja sieltä *Win leikepöydälle*. Käynnistä sitten Excel ja valitse *Muokkaa* | *Liitä*, jolloin tuotekortiston tiedot liitettiin Exceliin. Nyt voit käsitellä tietoja Excelissä.

Esimerkki 2: Siirretään osoitteita Excelistä asiakaskortistoon

Järjestä osoitteet niin, että asiakkaiden osoitetiedot ovat allekkain ja yhdellä rivillä on yhden asiakkaan osoitetiedot, jokainen kenttä omassa solussa (nimi, lisänimi, osoite, postinumero ja postitoimipaikka samassa, puhelin, asiakasnumero). Jos kaikkia osoitetietoja ei ole (on esim. vain nimi, osoite ja paikka), jätä välissä olevat kentät tyhjiksi ja lopun kentät voit jättää pois . Valitse hiirellä siirrettävät osoitteet raahaamalla valitun alueen yli ja kopioi valinta leikepöydälle *Muokkaa / Kopioi*:

ХМ	licrosoft Excel - Työk	irja1			_ □	X
1	<u>T</u> iedosto <u>M</u> uokkaa <u>N</u> äy	tä Lis <u>ä</u> ä Muo	otoil <u>e</u> Ty <u>ö</u> kalut Tie <u>d</u> ot <u>I</u>	kkuna <u>O</u> hje	_ 5	ı ×
	A1 💌	= Ats	soft Oy Mäkinen			
	A	В	С	D	E	
1	Atsoft Oy Mäkinen		Malminkaari 21 B	00700 HELSINKI		
2	Juha Mäkinen		Aidasmäentie 41 D	00650 HELSINKI		
3	Bellasport		PL 001	00701 HELSINKI		
4	Floristien Oy		Lohimiehenpolku 5	00650 HELSINKI		
5	FinnHolz Oy		PL 582	00101 HELSINKI		
6	Forumflor Oy		PL 582	00101 HELSINKI		
7						
8						_
	Taul1 / Taul2	/Taul3 /	•		•	Ш
Valı	mis			NUM		

(28)

Käynnistä asiakaskortisto ja lue asiakkaat käsittelyyn. Valitse *Muokkaa / Leikepöydältä*, jolloin osoitetiedot liitetään koneessa olevan asiakaskortiston jatkeeksi.

Esimerkki 3:Kopioidaan avoimet laskut -tuloste Exceliin

Paperitulosteet tulostetaan leikepöydälle vaihtamalla ohjelmassa kirjoitinmääritykseksi joko tulostus ruudulle tai tulostus leikepöydälle (Valinnat F4 ja F5). Ruudulle tulostuksessa voidaan merkitä sarakkeen (solun) vaihtumiskohdat ja sitten kopioida leikepöydälle, jolloin etenkin numeerinen tieto saadaan siirrettyä näppärästi suoraan Exceliin oikeisiin soluihin.

Käynnistä myyntireskontra ja lue avoimet laskut käsittelyyn. Vaihda kirjoitinmääritys valinnalla Alt F4 ja valitse *F4:Tulostus ruudulle*.

Tulosta avoimet laskut valinnalla F5, jolloin tuloste tulostuu ruudulle. Jaa ruututuloste sarakkeisiin liikuttamalla pystyviiva nuolinäppäimellä sarakkeen loppuun ja painamalla siinä välilyöntinäppäintä, jolloin * ilmoittaa missä on aina saran vaihto.

📲 MS-DOS-kehote - RES5					
tiedoston alku	*				
YRITYS :ATSOFT OY MAKINEN AUOIMET LASKUT ASIAKKAITTAIN Rahayksikkö:MK		Merkitse sa välilvöntinä	ran vaihtu ippäimellä	umiskohdat ä Saranvai	hdon
RESKONTRASSA AUOINNA 20.10.1998		merkiksi tu leikepövdäl	lee *. Kop le valinna	oioi lopuksi alla Alt C	
1001 Juha Mäkinen		/	/		
LS NRO LA PUM ERIPUM		SUMMA	YLIP	KORKO	ERÄÄNTYNYT
001991 09.03.1994 001994 16.03.1994 001995 23.03.1994 002000 30.03.1994 002000 14.04.1994 002007 14.04.1994 001005 26.05.1994 09.06.1994 000123 20.12.1998 04.01.1998		451.46 3355.00 1756.80 880.80 6406.10 1061.40 3050.00	1672 1665 1657 1650 1636 1594 289	$\begin{array}{r} 227.46\\ 1683.47\\ 877.29\\ 437.99\\ 3158.47\\ 509.88\\ 265.64\end{array}$	451.40 3355.00 1756.80 880.80 6406.10 1061.40 3050.00
		16961.50		7160.20	16961.50
PgDn/PgUp/Home/End AltC:Kopioi Windo	wsin	n leikepöyd	älle Alt	W:Win Ohj	e AltQ:pois

Merkittyäsi kaikki saranvaihdot, kopioi tuloste leikepöydälle valinnalla Alt C. Käynnistä sitten Excel ja valitse *Muokkaa / Liitä*, jolloin tiedot siirtyvät Exceliin.

AURA373.LSL laskulomakesovitus:

Esimerkki tulostuneesta laskusta:

ATSOFT OY

Lasku no 650447

Postin uusi pakettikortti

Postin uusia pakettikortteja varten on päivityslevyillä kaksi lomakesovitusta PAKE2000.LSL pakettia varten ja PAKENNAK.LSL postiennakkopakettia varten. Lomakesovitukset löytyvät laskutuspäivityksen ykköslevykkeeltä hakemistosta \LSL.

Pakettikortin sovitus on tehty niin, että pakettikorttia tulostaessa tulostuvat ensimmäisen kortin alaosan tiedot ja seuraavaan korttiin valmiiksi yläosantiedot siten, että repäisykohta nousisi riittävän ylös pakettikortin irroittamiseksi.

Postipakettikortti voidaan tulostaa "kuormakirjana". Tulosta ensin pakettikortti valinnalla Shift F8 ja sitten lasku. Postiennakkoa käytettäessä tulosta ensin postiennakko valinnalla Shift F8 ja sitten kuitti valinnalla Shift F8 ja hyväksy sitten kuitti.

Ota pakettilomakesovitus käyttöön kopioimalla päivityslevyltä ao. lomakesovitus laskutushakemistoon nimelle KUORMA.LSL seuraavasti:

- 1. Käynnistä perustavat määritykset ohjelma ja valitse valinta *I Laskulomakkeen sovitus, tekstitiedoston käsittely.*
- 2. Laita asemaan A: laskutuksen päivityslevy 1/1
- 3. Paina Alt L ja anna TIEDOSTO: kohtaan nimeksi A:\LSL\PAKE2000.LSL ja paina enter (jos tulostat postiennakkoja, anna nimeksi A:\LSL\PAKENNAK.LSL).
- 4. Tee tarvittaessa muutokset lomakesovitukseen.
- 5. Tallenna painamalla Alt S ja antamalla nimeksi KUORMA.LSL (tallenna vanhan päälle).

NIKSI: Asiakkaan puhelinnumero tulostuu pakettikorttiin määrityksellä: *perustavat määritykset/F - Laskuttajan perustiedot /* 27 Puh mukana:**2**

(32)

Lomakesovitukset PAKE2000.LSL ja PAKENNAK.LSL

LASKUTUKSEN LOPUKSI TULOSTUVIEN TILISIIRTOJEN SOVITTAMINEN

- Laskutusohjelman laskuttamisen lopuksi tulostamien tilisiirtojen tulostusohje on aina tiedostossa LOPPUPS.LSL
- Sovita LOPPUPS.LSL laskuttajan perustietojen koodeja @1-@45 sekä laskukohtaisia tietoja seuraavasti:

KOODI	SELITE	Myös koodit
@721 @722 @723 @724 @725 @702 @703	ASIAKKAAN NIMI - Lisänimi - Osoite - Paikka - Puhelin ASIAKASNUMERO LASKUN NUMERO	@210 @701 @211 @212 @213 @214
@704 @705 @706 707≟ 708≟	LASKUN PÄIVÄ ERÄPÄIVÄ KASSAPÄIVÄ (tyhjä, jos lasku e KASSA MARKKAA (tyhjä, jos lasku e VIITENUMERO	i saanut kassa-alennusta) i saanut kassa-alennusta)
712≟	LASKUTETTU MK	

KOODI	EI KASSA-AL	ENNUSTA	ON KASSA-AI	LENNUS		
@713 @714 715म	ERÄPÄIVÄ MAKSETTAVA LASKUTETTU,	:12.10.1998 :1200.00 MK esim 1200.00	KASSAPÄIVÄ NETTOPÄIVÄ	12.10.1998 19.10.1998	1176.00 1200.00	MK

Jos laskussa on kassa-alennus, jää muuttuja 715± tyhjäksi ja jos kassa-alennusta ei ole, saa muuttuja 715± arvokseen laskun loppusumman

Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer Saaja Mottagare	@4 @5 @1	Laskutuksen lopuksi tulostuvien tilisiirtojen lomakesovitus on tiedostossa LOPPUPS.LSL	TILISIIRTO GIRERING Vain kotimaan maksuliikenteessä Endast för inrikesbetalningsförmedling MAKSUTILISIIRTO		еее МК 1	
wonagare	@ 3		LA	SKUN NUMER	0:0703	
Maksaja Betalare	@721 @722 @723 @724		LASKUN PÄIVÄ :@704 ASIAKASNUMERO:@702 @713 @714		:@704 O:@702	
Allekirjoitus Underskrift			Viitenro Ref.nr	@708		
Tililtä nro Från konto nr			Eräpäivä Förf.dag	@705	mk @715	<u></u>
715	tulostuu ty	vhjänä jos laskussa kassa-ale, muuter Laita alimman rivin merkiksi 032 (1	ı laskun l riville 24	oppusumma)		PANKKI BANKEN

LASKULOMAKKEEN MUUTTUJAKOODIT

LASKUTTAJAN PERU	STIEDOT:			l a "ki	ssanhäntä"
Ol Nimi	:@1	18 Lomake	:@18	@ vir	allisesti "ät"
02 Osoite	e :@2	19 Huom.aika	a :@19	0 när	päile ALT 064
03 Paikka	a :03	20 Viite	:@20	(ta	i AltGr 2)
04 Pankk:	i :@4	21 3hintaa	:021	⊥ "ui	.mari"
O5 Tili	:@5	22 lisänimi	:@22	⊥ när	päile ALT 207
06 Puh/se	elite: @6	23 Yläl iso	:@23		
07 Puh/se	elite: 07	24 Ylä2 iso	:@24	35	Varasto:035
08 *	:@8	25 *	:@25	36	6/12 ak:036
09 Maksud	ehto1: @9	26 As.rullau	us :@26	37	VV-Eita:037
10 Maksue	ehto2: @10	27 Puh mukar	na :@27	38	Tunnus1:038
11 Maksue	ehto3: @11	28 Tulosteit	ta :@28	39	Viitels:039
12 Maksue	ehto4: @12	29 6 TIETO F	RES: @29	40	Myyjä :@40
13 Krnro	:@13	30 Lasku his	st .:@30	41	Eräajo :@41
14 Puh/se	elite:@14	31 Pennin py	/ör:@31	42	Rivit :@42
15 Puh/se	elite: @15	32 Tk tallet	t. :@32	43	Kateriv:@43
16 Viiv.l	orko :@16	33 Postitarı	rat:@33	44	Tunnus2:044
17 Kotipa	aikka :@17	34 Laske asr	no :@34	45	AS TUTI:@45

LASKUN YLÄOSAN TIEDOT:

LAOSAN TIEDOT:	PVM :@201	Lsno:@207
@210 (asiakkaan nimi)		Vmme: @208
@211 (asiakkaan lisänimi)	Toim:@204	
@212 (katuosoite)	Meht: @205	

<pre>@213 (postinumero ja -toimipaikka)
@214 (puhelin, jos OPV - F - 27:on) -</pre>
	Haik:@206	Viiv:@209

@112 tulostaa asiakkaan koodista 4 ensimmäistä merkkiä (asiakasnumeron) ja muuttuja @203 koko asiakaskoodin.

@132 "Asiakkaan SYR asiakasnumero" (asiakaskoodista merkit 10-14)

@113 sivunumero, esim "SIVU:@113" tulostaa laskuun "SIVU:2"

@114 Sivunumero/Sivuja, Esim: "SIVU:@114" tulostaa "SIVU:2/3"

TOIMITUSOSOITE: puhelinnumerossa, Vnne: tai Toim: kohdassa oleva tähdin jaettu toimitusosoite voidaan eritellä laskuun seuraavin koodein:

	Vnne:@271*@272	2*@273*@274*@275*@276
	Asno:	Vmme:
	Toim: @281*@282	2*@283*@284*@285*@286
	Meht:14 vrk ne	etto
	Haik:8 vrk	Viiv:18%
@221*@222*@223*@224*@225*@226		

ESIMERKKI: asiakaskortistossa on asiakkaan puhelinnumerotieto: NIMI :ATSOFT OY MÄKINEN

LNIMI

OSOITE :Malminkaari 21 b PAIKKA :00700 HELSINKI

PRIKKA :00700 HELSINKI

:

PUHELIN: Atsoft*Pyynikintie 4-8*00700 HKI*Soitto ensin*PUH 09-351 1122

TÄLLÖIN LASKURUUTU:		LOMAKESOVITUS	LASKUUN TULOSTUU
ASTERI LASKUTUS LASTAULU	PV Vn	TOIMITUS: 0221	TOIMITUS:
ATSOFT OY MÄKINEN	As	@222 @223	Pyynikintie 4-8 00700 HKI
Malminkaari 21 b	Me	@224	Soitto ensin
00700 HELSINKI Atsoft*Pyynikintie 4-8*00700 HK	Ha	@225	PUH 09-351 1122

(35)

TUOTERIVIEN KOODAAMINEN

Laskun tuoterivit tulostetaan muuttujilla **@400,@420** ja **@401** Riville tulostuvien kenttien leveydet määritetään perustavat määritykset ohjelman valinnalla **E – Laskulomakkeen selitteet.** Jos rivin leveys mukaanlukien vasemman reunan marginaalin on yli 80 merkkiä, kaventaa laskutusohjelma laskun tuoterivien tulostuksen 17 merkkiä tuumalle.

KOODI	SELITE	TULOSTUU LASKUUN:
@400	Otsikkorivi	KOODI NIMIKE KPL A HINTA YHTEENSÄ
@420	Siirtosumma (tarvittaessa)	SIIRTO: 11200.01
@401	Tuoterivi	1010 KIRJANPITO 2 3050.00 6100.00
124	≟ Penninpyöristys	PENNINPYÖRISTYS -0.01
109:	± Summa	20670.00

Esimerkki normaalista tuoterivien sovittamisesta:

@400	
@420 @401 @401 @401 @401 @401 @420	

		124⊥
YHTEENSÄ	@ 19 5	109≟

TUOTERIVIN SARAKKEIDEN TULOSTAMINEN KIINTEISIIN KOHTIIN:

Tuoterivien kenttien tulostuksen kiinteisiin kohtiin määrität seuraavasti (esim:laskulomakkeeseen painettu sarat nimikkeelle, määrälle, a hinnalle..

				~ -					
	@602	@603	604≟	@ 60 5	606≟	610 <u></u> ≟	611 ≟	613 ≟	614 <u></u> ≟
	@160 @502	@503	 504≟	@505	506 ⊥	147≟ 510≟	 511≟	148≟ 513≟	149≟ 514≟
	@502 @502 @161	@503 @503	504 스 504스	@5 05 @5 05	506 ⊥ 506 ⊥	510≟ 510≟	511≟ 511≟	513 ~~↓~~ 513∔	514 ≟ 514≟
	YHTEEI	NSÄ @195				 630 ~~≟~~	-	 633±	 634≟
1.251	211 	<u>کمت ا</u>							124≟ 109≟
11101						~			
	KOODI	NIMIKE	MÄÄRÄ	YKS	A HINTA	YHTEENSÄ	ALV%	ALV MK	YHTEENSÄ
	SIIRT(		2	VDI	2500 00	9180.34		2019.67	11200.01
	1020 PC62	ASTERI LASK	UT 1	KPL	2500.00	2500.00	22	550.00	3050.00
	FC0Z	PC-OPAS	T	210	285./1	285.71	12	34.29	320.00
	YHTEEI	nsä mk				16966.04	-	3703.96	20670.01
						PEN	= NINPY	/ÖRISTYS	-0.01
									200/0.00

MUUTTUJAT KOODATTAESSA TUOTERIVIT KENTTÄKOHTAISESTI:

TI	ETO	RIVI	OTSIKKO	SIIRTOSUMMA	LOPPUSUMMA	1.RIVIN TIET	
01	TOIM PV	@501	@601	621≟		@581	-
02	KOODI	@502	@602	622≟		@582	
03	NIMIKE	@503	@603	623≟		@583	
04	MÄÄRÄ	504⊥	604≟	624≟		584≟	
05	YKSIKKÖ	505≟	615≟	625≟		@585	
06	A HINTA	506≟	606≟	626≟		586≟	
07	YHT MK	507≟	607≟	627≟	407≟	587≟	
08	ALE%	508≟	608≟	628≟		588≟	
09	ALE MK	509≟	609≟	629≟	409≟	589≟	
10	YHT MK	510≟	610≟	630≟	410≟	590≟	
11	ALV KDI	511≟	611≟	631≟		591≟	
12	ALV SLI	@512	612≟	632≟		@592	
13	ALV MK	513≟	613≟	633≟	413≟	593 ≟	
14	YHT MK	514≟	614≟	634≟	414⊥	594⊥	
15	KP-TILI	@515	615≟	635 <del></del>		@595	

TULOSTAA SANAN **SIIRTO:** JATKAVASSA JA PÄÄTTÄVÄSSÄ LOMAKKEESSA, MUISSA TYHJÄ TULOSTAA SANAN **SIIRTO:** ALKAVASSA JA JATKAVASSA LOMAKKEESSA, MUISSA TYHJÄ

ENSIMMÄISEN TUOTERIVIN TIEDOT (esim. PAKETTIKORTTIIN, POSTIENNAKKOON)

Muuttujat @581 – 595≟ tulostavat laskun ensimmäisen tuoterivin tiedot. Näitä käyttäen voit tulostaa ensimmäisen rivin tiedot lomakesovituksessa useaan kohtaan tai usealle riville.

MAINOSTEKSTIN KOODAAMINEN

Perustavissa määrityksissä oleva G - Mainosteksti tulostetaan muuttujin:

RIVI	KERRALLAAN			KAKSI	RIVIÄ YHDISTETTYINÄ
@301 @302 @302	Mainostekstin Mainostekstin Mainostekstin	1. rivi 2. rivi 3. rivi		@321 @322 @323	Mainostekstin Rivil+Rivi2 Mainostekstin Rivi3+Rivi4 Mainostekstin Rivi5+Rivi6
@318	Mainostekstin 18	8. rivi	••	@329	Mainostekstin Rivi17+Rivi18

Muuttujia @321 - @329 tarvitset, jos tulostettavaa tekstiä on paljon mutta tulostuvaa tilaa on vähän. Esimerkiksi sovitus: {015 @321 @322 @323 @324 {018

Tulostuisi:

Tämä saatava on Suomen yritysrahoitus oy:n kanssa tehdyn sopimuksen perusteella siirretty mainitulle yhtiölle Lasku on maksettava ja voidaan pätevästi maksaa vain Suomen Yritysrahoitus Oy:lle. Tässä mainittu siirto on peruutettavissa vain Suomen yritysrahoitus Oy:n suostumuksella. Tähän saatavaan tai sen perusteeseen kohdistuvista huomautuksista on välittömästi ilmoitettava Suomen Yritysrahoitus Oy:lle, osoite:PL 125, 00531 HKI, PUH 90-772 81

(37)

LASKUN MAKSAMISTIETOJEN KOODAAMINEN

KOODI	SELITE	HUOM !
109≟	laskun loppusumma	Pennin pyöristyksen jälkeen pyöristetty summa
145≟	laskun loppusumma	Tyhjä jos laskussa kassa-alennus
@102	eräpäivä	P.K.VVVV
@103	viitenumero	ei tulostu jos perustiedoissa " 20 Viite:ei "
@4	04 Pankki	Laskuttajan perustiedoista kohta 04 Pankki
@5	05 Tili	Laskuttajan perustiedoista kohta 05 Tili
@210 @211 @212 @213		Maksajan nimi Maksajan lisänimi Maksajan Osoite Maksajan Paikka

KASSA-ALENNUKSEN KOODAAMINEN (MAKSUEHTO ESIM "7 VRK -2% 30 VRK NETTO" KÄYTÄ ENSISIJAISESTI NÄITÄ:

KOODI	KUN LASKUSSA ON KASSA-ALENNUS	LASKUSSA EI KASSA-ALENNUSTA
@140 @117 @118	KASSA-ALE x.xx MK KASSA P.K.VVVV xxx.xx MK NETTO P.K.VVVV xxx.xx MK	NETTO P.K.VVVV xxx.xx MK
145≟	(TYHJÄ) Käytä tätä viitesiirron makseta	LASKUN LOPPUSUMMA aan luukussa

KÄYTÄ NÄITÄ VAIN JOS YLLÄOLEVAT EIVÄT RIITÄ:

KOODI	ON KASSA-ALENNUS	EI KASSA-ALENNUSTA
@104 105≟ 106≟	kassa-alennus päivä, esim P.K.VVVV kassa-alennus markkaa, esim xx.xx kassa mk, esim xxx.xx	0.00 0.00
@116 @117 @118	KASSA-ALE x.xx MK KASSA P.K.VVVV xxx.xx MK NETTO P.K.VVVV xxx.xx MK	
@140 @141 @142	KASSA-ALE x.xx MK KASSA VV-KK-PP xxx.xx MK NETTO VV-KK-PP xxx.xx MK	NETTO P.K.VVVV XX.XX MK NETTO P.K.VVVV XX.XX MK NETTO P.K.VVVV XX.XX MK

RAHAYKSIKKÖ:MK/EURO

KOODI	Esimerkki	Selite
@195	EUR	vastarahayksikön tunnus
196≟	3050.00 MK	laskun loppusumma ja rahayksiön tunnus
@197	MK	rahayksikön tunnus
198≟	524.00	laskun loppusumma vastarahayksikköinä
199≟	524.00 EURO	laskun loppusumma vastarahana

(38)

ARVONLISÄVERON ILMOITTAMINEN

ALV-ERITTELY TULOSTETAAN LASKUN LOPPUSUMMAN JÄLKEEN MUUTTUJALLA @182

LOMAKKEEN KOODI	@182
NETTOSUMMIN	200.00+ALV 22% 44.00 + 100.00+ALV 8% 8.00 = 352.00
BRUTTOSUMMIN	200.00+ALV 22% 44.00,* MERK. 100.00+ALV 8% 8.00
JOS ET TULOSTA I	ASKULIN ALV-ERITTELVÄ (ESIM LASKUT VKSITTELENKILÖILI

JOS ET TULOSTA LASKUUN ALV-ERITTELYA (ESIM. LASKUT YKSITYISHENKILÖILLE) MUUTTUJA **@183** TALLETTAA ALV-ERITTELYN TILASTOIHIN OIKEIN TULOSTAMATTA

LASKUN VEROKANTOJEN ERÄT ERITELLÄÄN TARVITTAESSA SEURAAVIN MUUTTUJIN:

	ALV-SELITE	KP-TILI	NETTO	+ALV MK	SIS ALV
VEROTON KOODIT LASKUUN TULOSTUU	@520 VEROTON	@530 3024	540 ~~⊥~~ 500.00	550 ~~⊥~~	560≟
YLIN (22%) ALV LASKUUN TULOSTUU	@521 ALV 22%	@531 3010	541 ~~≚~~ 200.00	551 ~~↓~~ 44.00	561 ~~–~~ 244.00
KESKIMMÄINEN (17%) ALV LASKUUN TULOSTUU	@522 ALV 12%	@532 3013	542 ~~⊥~~ 100.00	552 ~~⊥~~ 17.00	562 ~~⊥~~ 117.00
ALIN (8%) ALV KANTA LASKUUN TULOSTUU	@523 ALV 6%	@533 3016	543 ~~⊥~~ 100.00	553 ~~⊥~~ 8.00	563 ~~⊥~~ 108.00
LASKURUUDUN SARAKKEET			410≟	413≟	414≟
VERON PERUSTEET YHT. (PYÖRISTETTY SUMMA)			549 ~~⊥~~ 900.00	559 ~~⊥~~ 69.00	569 ~~⊥~~ 469.00

ESIMERKKI 1:LASKUTUS BRUTTOSUMMIN, HINTOIHIN SISÄLTYY AINA 22% ALV:TÄ LOMAKKEEN KOODAUS: INCL. VAT 22% 551[±] MK TULOSTAA LASKUUN : INCL. VAT 22% 44.00 MK

ESIMERKKI 2:VAIN YHDEN VEROKANNAN (22%) LASKUJA

		г TAI: ¬		
Ylin verokanta ilman veroa	541≟	410≟		2500.01
Vero	551≟	413≟		550.00
Penninpyöristys	124≟	124≟	PENNINPYÖRISTYS	-0.01
Laskun loppusumma	109≟	109-		3050.00
	=======	=====		==========
		1 1		

TAI: vaihtoehdossa $410^{\perp}$ = laskun veroton osuus, $413^{\perp}$ = verot MUUTTUJAT @170 - @173 TULOSTAVAT ALV-ERITTELYN:

@170	VEROTTOMAN ERITTELY	500.00 mk VEROTON
@171	YLIN (22%) ALV ERITTELY	200.00 mk + ALV 22% 44.00 mk = 244.00 mk
@172	KESKIMMÄINEN (17%) ALV	100.00 mk + ALV 17% 17.00 mk = 117.00 mk
@173	ALIN (8%) ALV	300.00 mk + ALV 8% 24.00 mk = 324.00 mk
@179	VEROTON LOPPUSUMMA	1100.00 mk LOPPUSUMMA ILMAN VERON OSUUTTA
	@170 @171 @172 @173 @179	@170 - WEROTTOMAN ERITTELY @171 - YLIN (22%) ALV ERITTELY @172 - KESKIMMÄINEN (17%) ALV @173 - ALIN (8%) ALV @179 - VEROTON LOPPUSUMMA

MUUTTUJA @181 ALEKKAIN NELJÄ KERTAA TULOSTAA ALV-ERITTELYN NÄIN:

@181 @181 @181 @181	50.00 VEROTON 20.00+ALV 22% 4.40 =24.40 10.00+ALV 17% 1.70 =11.70	24.40 MK SIS. ALV 22% 4.40 MK * MERKITYT 11.70 MK SIS.ALV 17% 1.70 MK

LASKULOMAKESOVITUKSEN MUUTTUJAT NUMEROJÄRJESTYKSESSÄ

Luettelon tarkoituksena on auttaa tulkitsemaan laskulomakesovitusta. OPV tarkoittaa perustavat määritykset -ohjelmaan.

Pullautuskoodi. Kahden @000 muuttujan välinen alue tulostuu 0000 vain ainoaan ja päättävään lomakeeseen. Käytetään laskun maksutieto-osan (tilisiirto-osan) alussa ja lopussa. 1-44:Laskuttajan perustiedot (OPV -> F - Laskuttajan perustiedot) 01 Nimi :@1 18 Lomake :@18 02 Osoite :@2 19 Huom.aika :@19 03 Paikka 20 Viite :@3 :@20 21 3hintaa 04 Pankki :@4 :@21 :@5 05 Tili 22 lisänimi :@22 06 Puh/selite:@6 23 Ylä1 iso :@23 07 Puh/selite:07 24 Ylä2 iso :@24 35 Varasto:035 * 80 25 * :@8 :@25 36 6/12 ak:@36 09 Maksuehto1:09 26 As.rullaus :@26 37 VV-Eita:@37 27 Puh mukana :@27 10 Maksuehto2:010 38 Tunnus1:038 11 Maksuehto3:011 28 Tulosteita :@28 39 Viitels:@39 12 Maksuehto4:012 29 6 TIETO RES:029 40 Myyjä :@40 13 Krnro :@13 30 Lasku hist.:@30 41 Eräajo :@41 14 Puh/selite:@14 31 Pennin pyör:@31 42 Rivit :@42 15 Puh/selite:@15 32 Tk tallet. :@32 43 Kateriv:@43 16 Viiv.korko:@16 33 Postitarrat:@33 44 Tunnus2:044
 33 Postitarrat:@33
 44 Tunnus2:@44

 34 Laske asno :@34
 45 AS TUTI:@45
 17 Kotipaikka:@17 Laskun loppusumma (sama kuin 109) 101 102 Eräpäivä P.K.VVVV Viitenumero, 5 numeron ryhmissä 103 104 Kassa-alennuksen eräpäivä tai tyhjä 105 Kassa alennus markkaa 106 Kassa alennettu loppusumma 109 Laskun loppusumma (sama kuin 101) 112 Asiakasnumero. 4 ensimmäistä merkkiä asiakkaan koodista 113 Sivunumero, monesko laskusivu 114 Sivu/Sivuja, monesko laskusivu / montako sivua Siirtosumma (kentän 10 YHT MK siirtosumma) 115 116 Jos on kassa-alennus niin: KASSA ALE 100.00 MK 117 Jos on kassa-alennus niin: KASSA 1.4.1999 4900.00 MK 118 Jos on kassa-alennus niin: NETTO 8.4.1999 5000.00 MK 120 Vanhentunut:tulostaa alleviivan 121 Vanhentunut:tulostaa allewiiwan ================= 122 Vanhentunut:tulostaa loppusumman 5000.00 123 Vanhentunut:Tulostaa verottoman summan 4098.36 124 Pennin pyöristys: tulostaa penninpyöristyksen -Jos laskun loppusummaa ei pyöristetä ei tulosta mitään -Jos lisää perustavia määrityksiä 44 KIELI = "2" tulostaa PENNIAVRUNDNING -0.02 -muuten tulostaa PENNINPYÖRISTYS -0.02 Asiakaskoodin merkit 10-14 (Rahoitusyhtiön tms. käyttämä 5 132 numeroinen asiakasnumero) 140 Kassa-alennus / netto. Jos on kassa alennusta tulostaa KASSA ALE 100.00 MK muuten tulostaa NETTO 1.4.1999 5000.00 MK 141 Kassa pv ja kassa mk. Jos laskussa on kassa-alennus, tulostaa pyöristetyn summan jos Perustavat määritykset kohta 31 Pennin pyör ei ole tyhjä, pyöristää kassa-alennetun summan KASSA 1.4.1999 4900.00 MK Jos laskussa ei ole kassa alennusta tulostaa NETTO 1.4.1999 5000.00 MK (40)

- Tulostaa eräpäivän ja laskun loppusumman:NETTO 1.4.1999 5000.00 MK 142
- Laskun summa tilisiirron mk luukkuun. Tyhjä, jos laskussa kassa-ale. 145 147
- Siirtosumma laskun tuoterivisarasta 10 YHT MK 148
- Siirtosumma laskun tuoterivisarasta 13 ALV MK 149
- Siirtosumma laskun tuoterivisarasta 14 YHT MK 155
- Pankkiviivakoodi tulostettavaksi Code128 -fonteilla
- Ei toimi:Pankkiviivakoodi tulostettavaksi Star NR-10 kirjoittimella 156 Pankkiviivakoodi tulostettavaksi Panasonic KX-P4450i kirjoittimella 157 PANASONIC LP emulointitilassa sekä eräille HP LaserJet:eille.
  - (HP LaserJet 4P:n RESOLUTION oltava 300)
- 158 Ei toimi: Pankkiviivakoodi STAR + Panasonic -matriisikirjoittimella
- 159 Pankkiviivakoodi tulostettavaksi IBM XL24E emuloivalla laserilla,
- 160 Tulostaa SIIRTO: jatkavalle ja päättävälle arkille ennen tuoterivejä
- Tulostaa SIIRTO: alkavalle ja jatkavalle arkille tuoterivien jälkeen Pankkiviivakoodi Canon LBP 8IV laserille ISO MODE (Kirmaari 2-Canon) 161 162
- 163 Pankkiviivakoodi eKirjettä varten. Toimii eKirjeversiossa LS19EPL.
- 170 Tulostaa veroerittelyn laskun verottomista tuoteriveistä 600 mk veroton
- Tulostaa veroerittelyn laskun ylimmän ALV-kannan tuoteriveistä 171 100.00 mk + ALV 22% 22.00 mk = 122.00 mk
- 172 Tulostaa veroerittelyn laskun keskimmäisen ALV-kannan tuoteriveistä 100.00 mk + ALV 17% 17.00 mk = 117.00 mk
- 172 Tulostaa veroerittelyn laskun alimmaisen ALV-kannan tuoteriveistä 100.00 mk + ALV 8% 8.00 mk = 108.00 mk
- 179 Laskun loppusumma ilman veron osuutta (verokantojen nettosummat yht) 4098.36 mk loppusumma ilman veron osuutta
- 181 Alv-erittely, ensimmäinen 181 tulostaa ensimmäisen eriteltävän verokannan, jonka nettosumma poikkeaa nollasta. Nettosummin laskutettaessa neljä alekkaista @181 muuttujaa

  - tulostuvat kun laskussa verotonta sekä kolmen eri verokannan myyntiä: 100.00 mk VEROTON
    - 100.00 mk + ALV 22% 22.00 mk = 122.00 mk
    - 100.00 mk + ALV 17% 17.00 mk = 117.00 mk
      - 100.00 mk + ALV 8% 6.00 mk = 108.00 mk
  - Kun laskussa vain yhden verokannan myyntiä, tulostuu vain yksi rivi: 100.00 mk + ALV 22% 22.00 mk = 122.00 mk
    - Bruttosummin laskutettaessa tulostuu erittely seuraavasti:
      - ! MERKITYT 100.00 MK VEROTON
      - 122.00 MK SIS. ALV 22% 22.00 MK
      - * MERKITYT 117.00 MK SIS. ALV 17% 17.00 MK
      - # MERKITYT 108.00 MK SIS. ALV 8% 8.00 MK
- 182 ALV-erittelyn tulostus. Kaventaa tarvittaessa tulostuksen.
  - Bruttosummin laskutettaessa:

! MERK. 10.00 VEROTON, 10.00+ALV 22% 2.20, * MERK. 10.00+ALV 17% 1.70 Nettosummin laskutettaessa:

- 10.00 VEROTON + 10.00+ALV 22% 2.20 + 10.00+ALV 17% 1.70 = 33.90
- 183 Ilmeisesti vanhentunut koodi ("näkymätön" koodi 182)
- 195 Vastarahayksikön tunnus (EUR tai mk)
- 196 Laskun loppusumma ja rahayksiön tunnus (3050.00 MK)
- 197 Rahayksikön tunnus (MK tai EUR)
- 198 Laskun loppusumma vastarahayksikköinä (524.00)
- 199 Laskun loppusumma vastarahana ja vastary:n tunnus (524.00 EURO)
- 201-215 laskun yläosan tiedot:
  - 201 PVM, laskun päivämäärä
  - 202 Vnne, Viitteenne
  - 203 Asno, Asiakkaan koodi (koko asiakaskoodi) 204 Toim, Toimitus 205 Meht. Maksuehto

  - 206 Haik, Huomautusaika
  - 207 Lsno, Laskun numero
  - 208 Vmme, Viitteemme

```
209 Viiv, Viivästyskorko
       210 asiakkaan nimi
       211 asiakkaan lisänimi
       212 asiakkaan katuosoite
       213 asiakkaan postinumero ja -toimipaikka
       214 puhelinnumero
       215 asiakkaan postinumero (paikka kentän merkit 1-5) eKirjettä varten
   221 - 229 asiakkaan puhelinnumerokentässä olevan tähdillä (*) erotellun
       toimitusosoite tms. asiakaskohtaisen erityistiedon tulostava muuttuja
       221 tulostaa tekstin ennen ensimmäistä tähteä
       222 tulostaa tekstin ensimmäisen tähden jälkeen, ennen toista tähteä
       223 tulostaa tekstin toisen tähden jälkeen, ennen kolmatta tähteä
       229 tulostaa tekstin yhdeksännen tähden jälkeen
   271 – 279 Vnne kentässä olevan tietueen tähdillä toisistaan erotettujen
       tietojen tulostaminen
       271 tulostaa merkit ennen ensimmäistä tähteä
       272 tulostaa tekstin ensimmäisen tähden jälkeen, ennen toista tähteä
       273 tulostaa tekstin toisen tähden jälkeen, ennen kolmatta tähteä
       279 tulostaa tekstin yhdeksännen tähden jälkeen
   281 - 289 Toim kentässä olevan tietueen tähdillä toisistaan erotettujen
       tietojen tulostaminen (Atsoft*Pyynikintie 4-8*P.3511122)
       281 tulostaa merkit ennen ensimmäistä tähteä
       282 tulostaa tekstin ensimmäisen tähden jälkeen, ennen toista tähteä
      . . .
       289 tulostaa tekstin yhdeksännen tähden jälkeen
   301 - 318 Mainostekstin tulostus (OPV -> G Mainosteksti)
       301 Mainostekstin 1. rivi
       302 Mainostekstin 2. rivi
       318 Mainostekstin 18. rivi
   321 - 329 Mainosteksti 2 riviä yhdistettyinä ilman välilyöntiä.
       321 [Mainostekstin 1. rivi] [Mainostekstin 2. rivi]
       322 [Mainostekstin 3. rivi][Mainostekstin 4. rivi]
       329 [Mainostekstin 17. rivi] [Mainostekstin 18. rivi]
   400 Tuoterivin otsikkorivi. Tulostaa koko otsikkorivin. Otsikot ja
       leveydet määritetään OPV -> E - Laskun tuoterivin selitteet
   401 Tuoterivi. Laskun tuoterivit koodataan alekkain tällä muuttujalla.
       Tuoterivin leveydet määritetään OPV -> E - Laskun tuoterivit.
       407 Laskun tuoterivin 7. saran summa (YHT MK, KPL*A HINTA)
       409 Laskun tuoterivin 9. saran (ALE MK) summa
       410 Laskun tuoterivin 10. saran (alennettu summa) summa
       413 Laskun tuoterivin 13. saran (ALV MK) summa
       414 Laskun tuoterivin 14. saran summa (arvonlisäverollinen summa)
       420 Laskun tuoterivin siirtosumma rivi
       501 - 515 Laskun tuoterivin kenttien tulostaminen sarakohtaisesti:
           501 TOIM PV
           502 KOODI
           503 NIMIKE
           504 MÄÄRÄ
           505 YKSIKKÖ
           506 A HINTA
           507 YHT MK, määrä * a hinta
           508 ALE%, tuoterivin alennusprosentti
           509 ALE MK, alennusmarkat
           510 YHT MK, alennettu rivisumma
           511 ALV KDI, arvonlisäverokannan koodi
           512 ALV SLI, arvonlisäverottomuusperusteen selite
(42)
           513 ALV MK, arvonlisäveron markkamäärä nettosummin laskutettaessa
```

514 YHT MK, arvonlisäverollinen rivisumma nettosummin laskutettaessa 515 KP-TILI, kirjanpidon tilinumero 520 - 523 ALV-kannan selite (OPV -> ALV-prosenttien määr.-> SELITE -sara) 520 VEROTON MYYNTI SELITE, esim : VEROTON 521 YLIN ALV% SELITE, esim :ALV 228 522 KESKIMMÄINEN ALV%, esi ALV 178 523 ALIN ALV%, esim ALV 88 530 - 533 ALV-kannan tiliöintikoodi (OPV->ALV-pros.määr.-> KP-TILI -sara) 530 VEROTON MYYNTI KP-TILI, esim :3024 531 YLIN ALV% KP-TILI, esim :3010 532 KESKIMMÄINEN ALV% TILI, esim :3013 533 ALIN ALV%, KP-TILI, esim :3016 540 - 543,549 ALV-kannan veroton summa (nettosumma) 540 VEROTON MYYNTI nettosumma 541 YLIN ALV% nettosumma 542 KESKIMMÄINEN ALV% nettosumma 543 ALIN ALV%, KP-TILI, nettosumma 549 Nettosummat yhteensä 550 - 553, 559 ALV-kannan vero mk (vero) 550 VEROTON MYYNTI:tyhjä, koska ei sisällä veroa 551 YLIN ALV% alv mk 552 KESKIMMÄINEN ALV% alv mk 553 ALIN ALV%, KP-TILI, alv mk 559 arvonlisäverot yhteensä 560 - 565, 569 ALV-kantojen verolliset summat (netto+vero) 560 VEROTON MYYNTI netto 561 YLIN ALV% bruttosumma 562 KESKIMMÄINEN ALV% bruttosumma 563 ALIN ALV%, KP-TILI bruttosumma 569 Bruttosummat yhteensä 581 - 595 laskun ensimmäisen tuoterivin tiedot: 581 TOIM PV 582 KOODI 583 NIMIKE 584 MÄÄRÄ 585 YKSIKKÖ 586 A HINTA 587 YHT MK, määrä * a hinta 588 ALE%, tuoterivin alennusprosentti 589 ALE MK, alennusmarkat 590 YHT MK, alennettu rivisumma 591 ALV KDI, arvonlisäverokannan koodi 592 ALV SLI, arvonlisäverottomuusperusteen selite 593 ALV MK, arvonlisäveron markkamäärä nettosummin laskutettaessa 594 YHT MK, arvonlisäverollinen rivisumma nettosummin laskutettaessa 595 KP-TILI, kirjanpidon tilinumero 601 - 615 Laskun tuoterivin sarojen otsikot (OPV->E-OTSIKKO-saran teksti) 601 TOIM PV 602 KOODI 603 NIMIKE 604 MÄÄRÄ 605 YKSIKKÖ 606 A HINTA 607 YHT MK, määrä * a hinta 608 ALE%, tuoterivin alennusprosentti 609 ALE MK, alennusmarkat 610 YHT MK, alennettu rivisumma 611 ALV KDI, arvonlisäverokannan koodi 612 ALV SLI, arvonlisäverottomuusperusteen selite 613 ALV MK, arvonlisäveron markkamäärä nettosummin laskutettaessa 614 YHT MK, arvonlisäverollinen rivisumma nettosummin laskutettaessa 615 KP-TILI, kirjanpidon tilinumero (43)

```
621-635:Siirtosummat (kun tuoterivit koodattu sarakkein)
         601 siirtosumma:TOIM PV
         602 siirtosumma:KOODI
         603 siirtosumma:NIMIKE
         604 siirtosumma:MÄÄRÄ
         605 siirtosumma:YKSIKKÖ
         606 siirtosumma: A HINTA
         607 siirtosumma:YHT MK, määrä * a hinta
         608 siirtosumma:ALE%, tuoterivin alennusprosentti
         609 siirtosumma:ALE MK, alennusmarkat
         610 siirtosumma:YHT MK, alennettu rivisumma
         611 siirtosumma:ALV KDI, arvonlisäverokannan koodi
         612 siirtosumma:ALV SLI, arvonlisäverottomuusperusteen selite
         613 siirtosumma:ALV MK, alv mk nettosummin laskutettaessa
         614 siirtosumma:YHT MK, sis alv-summa nettosummin laskutettaessa
         615 siirtosumma: KP-TILI, kirjanpidon tilinumero
     701-708, 712-715,721-725 Laskutuksen lopuksi tulostuvien tilisiirtojen
         koodaaminen. Näitä käytetään vain LOPPUPS.LSL lomakesovituksessa:
          701 Asiakkaan nimi
          702 asiakasnumero
          703 Laskun numero
          704 Laskun päivä
          705 Eräpäivä
          706 Kassa-alennuksen eräpäivä (tyhjä, jos ei kassa-alennusta)
707 Kassa-alennettu loppusumma (tyhjä, jos ei kassa-alennusta)
          708 Viitenumero 5 merkin ryhmissä
          712 Laskun loppusumma
          713 ERÄPÄIVÄ
                          :13.11.1998
                                          tai:
                                                 KASSAPÄIVÄ 6.11.1998
                                                                        1176.00 MK
          714 MAKSETTAVA
                           :1200.00 MK tai:
                                                 NETTOPÄIVÄ 13.11.1998 1200.00 MK
          715 LASKUTETTU, esim 1200.00
                                          tai:
          721 Asiakkaan nimi
          722 Asiakkaan lisänimi
          723 Asiakkaan katuosoite
          724 Asiakkaan paikka
          725 Asiakkaan puhelinnumero
     OHJAUSKOODEJA:
          1014 Laajentaa tekstin rivin loppuun.
          1012
                tekee sivunsiirron.
          1032
               määrittää arkin alimman rivin (tulostaa välilyönnin).
          015 kaventaa 17 merkkiin tuumalle, 1018 palauttaa 10 merkkiin.
1027P kaventaa 12 merkkiin tuumalle, 1027M palauttaa 10 merkkiin.
Poistuneet muuttujat, jotka eivät ole enää käytössä:
          Koodi Selite
                                                                 Korvaava koodi
          @119
                + ALV
                         550.00
                                                                 148≟
          @143
                Br hinnasta lvv osuus
                                                                 @559
          @144
                                                                 @559
          @146
                LASKUN LOPPUSUMMAAN SIS. ALV 22% 550.00 MK
                                                                 @182
                * MERKITYT EI-ALV. MUUT ON ALV
          @150
                                                                 @182
                * MERKITYT ALV. MUUT EI-ALV
          @151
                                                                 @182
                * MERKITYT EI-ALV. MUUT ON ALV ei tulosta
          @152
                                                                 @183
          @153
                * MERKITYT ALV. MUUT EI-ALV ei tulosta
                                                                 @183
          @154
                Br hinnasta lvv-osuus
                                                                 @559
          @404
               NTO MK + ALV MK = Brto MK
                                                                 @182
          @405
                NTO MK + ALV MK = Brto
                                                                 @182
          @406
                NTO MK + ALV MK + EI-ALV NTO MK = BRTO
                                                                 @182
          @251
               koodi
                                                                 @401 tai @502
          @252
               nimike
                                                                 @401 tai @503
          @261
                otsikko:koodi
                                                                 @400 tai @602
          @262 otsikko.nimike
                                                                 @400 tai @603
 (44)
```

TUOTERIVIKOHTAINEN TILIÖINTIPÄIVÄKIRJA

Tuoterivikohtaiseen tiliöintipäiväkirjaan tallentuu oma vientinsä jokaisesta laskun tuoterivistä. Jokainen tuoterivi voidaan tiliöidä omalle tililleen. Tuotekortistossa voi olla tuotekohtainen myyntitilin tilinumero joka voidaan laskun kirjoitusvaiheessa muuttaa.

KÄYTTÖÖNOTTO:

- Määritä tiliöintikenttä laskun tuoteriville (*OPV -> E Laskun tuoterivin selitteet ->* määritä kenttä *15 KP-Tili* näkymään ruudulla. Tilinumeron ei tarvitse näkyä paperilla. Tallenna valinnalla F1
- 2. Valitse tuotekortista paikka myyntitilin numerolle. Jos 2. tieto on vapaa käytä sitä, jos ei ole niin valitse tiedosta 2 määräpaikka jonne tilinumero lisätään. Jos tilinumeroa ei ole määritetty ohjelma tarjoaa oletustiliksi tuotteen alv-kannalle määritettyä myyntitilin numeroa jonka voi laskun kirjoitusvaiheessa muuttaa. Lisää tuotteille kirjanpidon myyntitilinumerot
- 3. Valitse *OPV -> K Lisää perustavia määrityksiä* ja määritä:
  - mistä kohtaa tuotekortistoa tilinumero löytyy kohtiin 11-13
  - päiväkirja tallentumaan kohdan 29 TILIÖIN:2 määrityksellä
  - myyntisaamiset -tili kohtaan 30 MYYNSA
  - kassatili kohtaan 31 -KÄTMYY:
  - penninpyöristystili kohtaan 55 PePyTi. Jos määritys on tyhjä, penninpyöristys kirjataan ensimmäiselle tuoteriville.
  - hakemisto minne päiväkirja tallennetaan 36 -KP-HAKEMISTO Jättämällä tyhjäksi päiväkirja tallentuu oletushakemistoon:
- 4. Määritä alv-kannoille oletustilit ja alv-velkatilit valinnalla N Arvonlisäveroprosenttien määritys
- 5. Laskuta. Kun haet tuotteen tuotekortistosta, ohjelma tarjoaa KPtiliksi tuotteelle määritettyä tilinumeroa tai sen puuttuessa tuotteen alv-kannalle määritettyä tiliä. Voit muuttaa ohjelman tarjoaman tilin tarvittaessa Päiväkirja tallentuu nimelle *MSPKvvkk* missä vvkk on laskun päiväyksen vuosi ja päivä kahdella numerolla, esim *MSPK9810* ja on luettavissa Asteri kirjanpito-ohjelmalla.

Laskurivikohtaisen tiliöintipäiväkirjan tallentuminen	Alv kirjataan laskurivikohtaisesti määrityksellä 29 TILIÖIN:6	Tosite¦Päiväys ¦Selite ;D ¦K ;Markkaa	1293 08.04.1998 1293 1002 ATK-Palvelu Ats 1500 **** 6434.80 1293 08.04.1998 Asteri Kirjanpito, Windows **** 3015 2500.00 1293 08.04.1998 ALV 22% myynnin alv-velka **** 2466 550.00 1293 08.04.1998 ALV 22% myynnin alv-velka **** 2466 550.00 1293 08.04.1998 Windows käyttäjän opas **** 3014 310.00 1293 08.04.1998 ALV 8% myynnin alv-velka **** 2470 24.80	Summat kirjataan bruttosummin määrityksellä 29 TILIÖIN: 1	Tosite'Paivays 'Selite 'D 'K 'Markkaa	1293 08.04.1998 1293 1002 ATK-Palvelu Ats 1500 6434.80 1293 08.04.1998 Asteri Kirjanpito, Windows **** 3015 3050.00 1293 08.04.1998 Asteri Kirjanpito, Dos **** 3015 3050.00 1293 08.04.1998 Asteri Kirjanpito, Dos **** 3010 3050.00 1293 08.04.1998 Windows kayttajan opas **** 3014 334.80	Tallentunut päiväkirja MSPK9804.PVK	Tosite Påiväys Selite D K Markkaa	1293 08.04.1998 1293 1002 ATK-Palvelu Ats 1500 6434.80 1293 08.04.1998 Atteri Kirjanpito, Windows 3015 5500.00 1293 08.04.1998 Atteri Kirjanpito, Dos **** 3010 2500.00 1293 08.04.1998 Mindows tripanpito, Dos **** 3010 2500.00 1293 08.04.1998 Mindows alv-velka **** 3010 2500.00 1293 08.04.1998 Mindows alv-velka **** 3010 2500.00 1293 08.04.1998 ALV 22% Myynnin alv-velka **** 2466 1100.00 1293 08.04.1998 ALV 8% myynnin alv-velka **** 2470 1466 1100.00			Perustavat Määritykset: N - Arvonlisäveroprosentien määritys arvonlisäveroprosentien määritys 1 veneron mynti 2 viin arv 2	4 ALIN ALVE 6 ALV 88 3014 1 2470 - Talla ruudulla määr. Jän eri arvonlisäverokannat Asteri laskutukselle
Perustavat Määritykset: K - Lisää perustavia määrityksiä LISÄÄ PERUSTAVIA MÄÄRITYKSIÄ ASTERI LASKUTUKSEEN IFI:LEVYLLE (POIS :F2:POIS	01 OLETOSALYNDI:22 18 LS KIVI: 35 (e1 KAYCOSSA) : O2 ALVNDI (0-6) 2 19 L X : 36 - KU-HANEMCSTO : 52 LOPETU: 03 - MENNISTÀ 2 120 LÅ/LA : 33 KUITTEJA KPL:3 53 K.LPTX: 04 - PITUUS 2 21 LS17EMU: 38 LÅHETTEITÅ KPL:3 53 K.LPTX: 05 LASKUT JÄÅ :2 22 LSKOPIO: 39 LAS/KUI/LÅHETE: 54 P.LPTX:	06 YKSKDI (0-6): 23 LOPPUPS:4 40 LAH. LEVYLLE : 55 PeryTi:3000 07 - Merkista : 24 LS NRO : 41 OLETY-LSPOHJA : 56 ASK.TK:2	08 - PITUUS : 25 TIL.KDI: 42 RESR Määrittää laskurivisen 0 YKSIK.OLETUS: 26 HETI TT: 43 .KG Päiväkirjää laskurivikohtaisen 10 PUH POIS AK : 27 LH MARG: 45 LHEETE Päiväkirjäan tallettumaan : 21 - MERKISTÄ 3 22 PILLÖIN (2 46 ERIKOIS-EMUL. : 62 (MIAAN) 13 - PITUUS 40 MIKTEL : 62 (MIAAN) 14 (ei käytös): 33 - MEMMARSI : 100 AR PIKA KÄYNNIST. : 63 (MIAA) 23 (MIAAN) 24 ERIKOIS-EMUL. : 63 (MIAAN) 25 PILLÖIN (2 46 ERIKOIS-EMUL. : 63 (MIAAN) 26 (MIAAN) 27 (MIAAN) 28 PIKA KÄYNNIST. : 63 (MIAAN) 29 (MIAAN) 29 (MIAAN) 20 (MIAA	16 KUORMAKRAA :4 33 (ei k.): 50 • : 65 (vara): 17 ALV USEITA :3 33 (ei k.): 51 LASKU LPTX : 66 (vara): 17 ALV USEITA :3	kirjanpidon Tuotekortistossa on alvkanta ja ka-tilinimero	(1=K00DI, 24 Baivakirjan tal K00DI AV/KP-TI SELITE Resteri-laskutu tuotekortiston kp tuotekortiston kp wkp 23015 Asteri Kirjanpito, Dos 2500.00 tuksen'	WIS 223015 ASTELL LASALUUS, WINGOWS 2500.00 ykp 223077 Yhäpitosopimus kirjanpito 381.97 kunne 223016 Osallistumismaksu kurssille 600.00	dkopas 8 Dos käyttajän opas 310.00	Laskutusruutu Atsoft oy Mäkinen 1003/004;Lom:1X [PMM :8.4.1998 Lisno:1293	ATK-Palvelu Atso Mäkinen (Asno/10022 3 ¦vmma: Pyynikintie 4-8 (Mext:7 7 rk netto 00700 HELSINKI (HELSINKI)00700 - 1201	<pre>F1:LASKU %F2:HYLKÄÄ,F3:PITKÄ SELITE%F4:TUOTE/TKKSTTRIVI%F5:HAE AS.%F8:HAE TUOTE KOODI %NIMIKE %MÄÄRÄ%A HINTA %YHTEENSÄ %LV%ALV %K %SIS ALV %KP-TI wkp Asteri Kirjanpito, 1 2500.00 2500.00 22 550.00 3050.00 3015 kp Asteri Kirjanpito, 1 2500.00 2500.00 22 550.00 3050.00 3010 kp Asteri Kirjanpito, 1 2500.00 2500.00 8 24.80 334.80 3014 wkopas Windows käyttäjän o 1 310.00 310.00 8 24.80 334.80 3014</pre>	Haetaan verokannan oletustili koska tuotteelle ei ole määritetty omaa kp-tiliä	ALV-VER:7.4.98/MEM:266592/NETTOSUMMAT/USEITA ALV% (1124 90; 1124 90; 100; 100; 100; 100; 100; 100; 100;